

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

309752

VOL. 6. } చెన్న పట్టణము 1920 వ సం॥రం మార్చి నెల 24 తేది బుధవారము } NO. 293
సంపుటము. ౬ } రాధినామ సంవత్సర వైశాఖ శుద్ధ చవితి. } సంచిక ౨౯౩

అమృతాంజనము

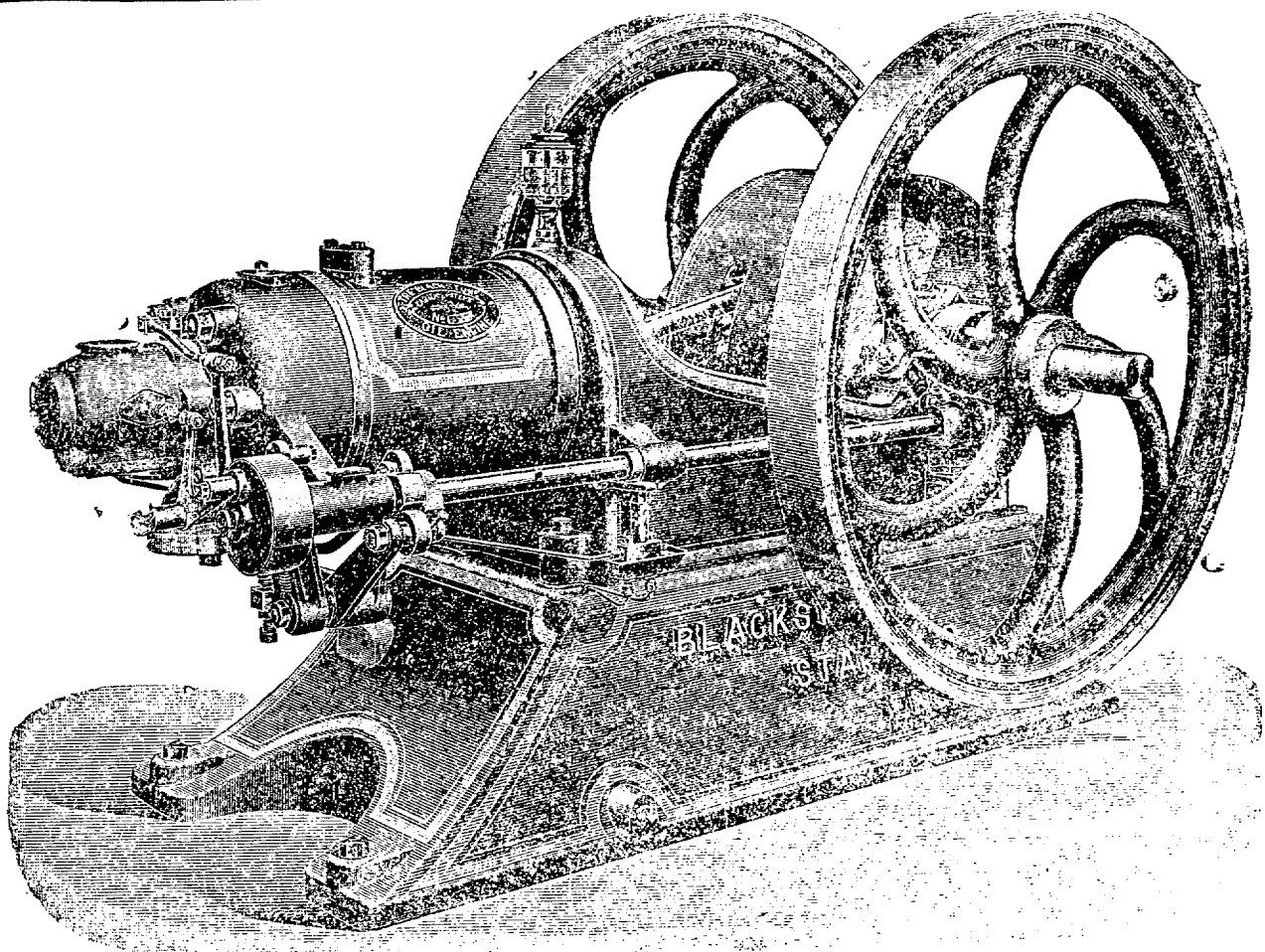
తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది,
ఇతర వివిధమైన నొప్పులను కూడ
మా అమృతాంజనమును వాడి
వంటివూత్రమున నయమగును.

సులభ వల 0-10-0 అణాలు.

మోహిని తైలము రు 0-12-0
తామర తైలము 0-6-0
దంతచూర్ణము 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,
6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

బ్లాక్ స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

కిరసనాయిలు, క్రూడు ఆయిలు మున్నగు చమురుల నువ్వయిగించి పనిచేయునట్లు తయారు చేయబడినవి.

ఈ రాజధానిలో అనేకమైన బ్లాక్ స్టోను ఇంజనులు పనిచేయుచున్నవి. యజమానులకు నుండి వృత్తినిచ్చినవి. పూర్తియైన వివరములకును ధరలకును నేడే మాకు వ్రాయుడు.

పోలు ఏజెంట్లు:

మార్షలు నన్ను డి కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్,

ఇంజనీయర్లు

నెం. 9, సెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, బెజవాడ, లాహోరు, కలకత్తా.

1806

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

అగోగ్యులకు శాస్త్రోపశుభమును పొందటం కొరకు
భౌతికమైన కొన్ని విధాలను అనుసరించుటవలననే కలుగుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము అగోగ్యులందఱు
కూడ కలుగజేసి కిరసనాయిలను దృఢపఱచును. ఆ
యొక్కవృద్ధిని ఇచ్చించును. ఈ పుస్తకము ఇవామగా
నీయబడును. పోస్టుచార్జియు నీ కేటగిరి కంటే
మా. కంటాకే వ్రాయబోయెదము. (219)

వైద్యకాశ్రమినికంకర్ గోవిందజీ,

అతంకవిగన- కో.వ.భా.చం, 157, కాశ్యపువాడ

ఆంధ్రదినపత్రిక చందా.

12 మాసములకు	18-0-0
6 మాసములకు	9-0-0
3 మాసములకు	4-8-0
1 మాసమునకు	1-8-0

ఆంధ్రవారపత్రిక చందా.

12 మాసములకు	3-0-0
-------------	-------

"ఆంధ్రపత్రిక" బోస్టుచార్జు నెం 212 మదరాసు.

సోపుచేయు రహస్యపుస్తకము.

మోసపోకును. కాశ్యపుదావల్ల లాభముండదు. బహు
దనములచే న్యుభవత మంచిలాభమున్ను ఏమొక్క నవ
యము లేకనే జయముపొందవచ్చును. (2107)

పుస్తకము వెల రెపాలభిర్యులతో రు. 1-3-0 ల మాత్రమే.
పి. రాజచందర్, హిందూడాక్టర్, శిష్యు కాంచీపురం.

శారదాంబ ఒక చక్కని నాటకము ప్రతివారును చదువ తగినది. క్రయం 0-4-0.

ఈ నేజను, ఆంధ్రపత్రిక ఆఫీసు, మదరాసు.

అమృతాంజనం డిపోవారి ఔషధాలయమునందు అమృతాంజనం, తామరతైలము, మోహినితైలము, దంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యోషధములే గాక, ఇతరములగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి. కావలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పంపెదము.

తప్పవదు !!!

విశేషమైన విక్రయము
మోసపోతుదు.

[illegible]

11	నంబరు	మొదటి	200	నంబరు	తరతర	5	యా	సంఖ్య	విజ్ఞాప
[Xల క్రాను కాఫీగించలం.									
301	"	"	300	8					
301	"	"	400	2½					
401	"	"	500	2					
501	"	"	1000	1½					
001	"	"	1500	1¼					
501	"	"	2500	1					
3 పానుల కాఫీగించలం మూలం నెల యా. 2-4-0									
12	"	"							8-8-0
24	"	"							16-0-0

Crown Coffee Company. Mettupalaiyam. (S.I.Ry.)

Manager
B. N. Industrial Home
P. O. Ollur (Cochin State.

B. M. Ranade
172 Khoja Moholla, Mandvi
Bombay.

18.3.1920

గృహనిర్మాణసమస్య

ప్రభుత్వ ప్రకటనలు

మదరాసు నగరమున నివసించు వారెల్లకును తగిన గృహములు లభించుటకు ప్రభుత్వము చేతను, ఇండ్ల అడ్డ అవసరమునకుగ

2. ఈ సమస్యను పరిష్కరించు కొంత ఆశ్చర్యము జరిగినది కాని తనకును మునుపటి కాలపువలెను భవనములను, ఉప్పును పొందుటయి

3. ఈ సమస్య పరిష్కరించు విషయమును దాల్చినది అందుచే ప్రభుత్వమువారు దీర్ఘాశ్చర్యము గాంచి, ఈ అప్ర

4. నగరములో పట్టణ ప్రాంతములలో తొలగించుట ఆశ్చర్యముగ భవనములను ఆశ్చర్యముగ భవనములను ఆశ్చర్యముగ భవనములను

5. ఈ సమస్యను, ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని మొత్తము 2000 యేకరములభూమి నగర ప్రాంతములకు మోదించును. ఈ ప్రభుత్వ ప్రకటన

6. నగరములలో పట్టణ ప్రాంతములలో తొలగించుట ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని మొత్తము 2000 యేకరములభూమి నగర ప్రాంతములకు మోదించును. ఈ ప్రభుత్వ ప్రకటన

7. ప్రభుత్వమువారి కార్యాలయములకు తగిన వసతి విషయము పరిశీలించుట కేంద్రములను సంఘసమీక్ష సారాంశములను

భారత శాసనసభ.

నరే గంగాధర్ చిట్టా పీఠుగారు శ్రీమంతులగు బలవంతము. ప్రత్యేకముగ అవిధ కృషిచేయుటకును వివాహము

ప్రభుత్వమువారు దీర్ఘాశ్చర్యము గాంచి, ఈ అప్రసిద్ధియును లోతుగా తగినవరకు గైకొనవలెనని నిశ్చయించిరి. ఈ సమస్యను తోడనే 1920 ఏప్రిల్ 12 తేదీన శ్రీమంతులగు

ప్రభుత్వమువారు దీర్ఘాశ్చర్యము గాంచి, ఈ అప్రసిద్ధియును లోతుగా తగినవరకు గైకొనవలెనని నిశ్చయించిరి. ఈ సమస్యను తోడనే 1920 ఏప్రిల్ 12 తేదీన శ్రీమంతులగు

ప్రభుత్వమువారు దీర్ఘాశ్చర్యము గాంచి, ఈ అప్రసిద్ధియును లోతుగా తగినవరకు గైకొనవలెనని నిశ్చయించిరి. ఈ సమస్యను తోడనే 1920 ఏప్రిల్ 12 తేదీన శ్రీమంతులగు

ప్రభుత్వమువారు దీర్ఘాశ్చర్యము గాంచి, ఈ అప్రసిద్ధియును లోతుగా తగినవరకు గైకొనవలెనని నిశ్చయించిరి. ఈ సమస్యను తోడనే 1920 ఏప్రిల్ 12 తేదీన శ్రీమంతులగు

పీఠులను పాఠశాలలు పెట్టి, నవరచనముల నిర్మించుటకు లాభించిరి. భారతపరిపాలనాచట్టమునై నిర్దేశించు ప్రభుత్వమువారు

ప్రభుత్వమువారు దీర్ఘాశ్చర్యము గాంచి, ఈ అప్రసిద్ధియును లోతుగా తగినవరకు గైకొనవలెనని నిశ్చయించిరి. ఈ సమస్యను తోడనే 1920 ఏప్రిల్ 12 తేదీన శ్రీమంతులగు

తిరుపతి హిందూ మహమ్మదీయ సభ

తిరుపతి 19-20 జూలై 1920 వారములలో ఈ సభ జరగజేసెను. సభాధ్యక్షులు హిందూ మహమ్మదీయ సభాధ్యక్షులు

(1) తుర్కివారి మతసమస్యలను పరిష్కరించుటకు హిందూ మహమ్మదీయ సభాధ్యక్షులు

(2) తుర్కివారి మతసమస్యలను పరిష్కరించుటకు హిందూ మహమ్మదీయ సభాధ్యక్షులు

(3) తుర్కివారి మతసమస్యలను పరిష్కరించుటకు హిందూ మహమ్మదీయ సభాధ్యక్షులు

(4) తుర్కివారి మతసమస్యలను పరిష్కరించుటకు హిందూ మహమ్మదీయ సభాధ్యక్షులు

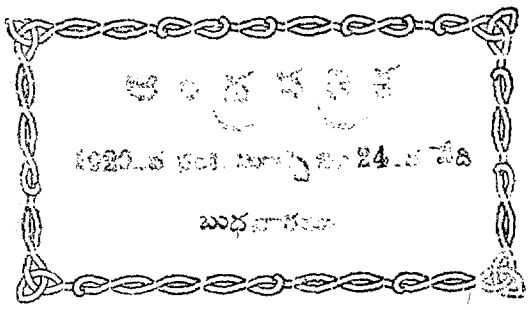
(5) తుర్కివారి మతసమస్యలను పరిష్కరించుటకు హిందూ మహమ్మదీయ సభాధ్యక్షులు

(6) తుర్కివారి మతసమస్యలను పరిష్కరించుటకు హిందూ మహమ్మదీయ సభాధ్యక్షులు

(7) తుర్కివారి మతసమస్యలను పరిష్కరించుటకు హిందూ మహమ్మదీయ సభాధ్యక్షులు

మొదటి ఆంధ్ర తీర్మానములను సామర్యముగ గ్రహించి భారత రాజ్యాంగ సంస్థలను గల

ప్రభుత్వమువారు దీర్ఘాశ్చర్యము గాంచి, ఈ అప్రసిద్ధియును లోతుగా తగినవరకు గైకొనవలెనని నిశ్చయించిరి. ఈ సమస్యను తోడనే 1920 ఏప్రిల్ 12 తేదీన శ్రీమంతులగు

దేశీయ మహాజననరః సంస్కరణ నిబంధనలు.

తెలకు ప్రభుత్వము కాంగ్రెసు వ్యవహారములను నడుపునంతవరకు, అశ్రద్ధకుగాని మాంద్యమునకు గాని తావుండనేరదు. సంస్కరణముల నిబంధనలను తయారుజేయుటకు జాయింటు కమిటీ త్వరలో ఏర్పాటుప బడుననియు, సభ్యులలో మాత్రము కొంతమాత్రపుండవచ్చుననియు ఫిషరు గారు కామన్సు సభలో నుడివియుండిరి. నిబంధనల గూర్చి సలహా నిచ్చుటకు కాంగ్రెసు పక్షమువారికి హిందూ దేశమునందవకాశ మొసగ బడక పోయినను, ఆంగ్ల దేశమునందీ విషయము గూర్చి యోచన జరుగునపుడయినను, కాంగ్రెసు పక్షమువారు తగిన ప్రయత్నముల నిండుకై కావించక తప్పదు. తమ ఎదుటనున్న అవకాశముల నన్నిటిని ఉపయోగించిన పిమ్మట గూడ, కాంగ్రెసు పక్షమువారి హితము తీరస్కరింప బడనేని, అప్పుడు విచారించ నవసరముండదు. ఏలనన వారు తమ ఉద్యమమును నెఱవేర్చిన వారగుదురు. కాంగ్రెసు సభాదేశములను వ్యాపింపజేయుటకు అమృతసరపు కాంగ్రెసు సభయందొక ఉపసంఘ మేర్పడెనని మాచరువరులకు దెలిసియే యున్నది. ఉపసంఘ సభల జరుపుటకు లోక మాన్య తెలకుగారు నియోగింపబడిరి. ఢిల్లీనగరమునందీ సంఘపు సభ లోకమాన్యని యధ్యక్షత క్రింద వెనుకటి భానువారమున జరిగెను. సంస్కరణ నిబంధనల గూర్చి ఆంగ్ల దేశమున యోచింప నున్నపుడు, గా. పటేలుగారు వెంటనే నాదేశమునకు పయనము గావలయునని, సభ వారు తీర్మానించిరి. తమ సమ్మతిని తెలుపుటకు, వారము దినముల గడవీయమని, పటేలుగారు కోరిరి.

పటేలుగారిందుల కంగీకారము దెలిపెద రని విశ్వసించెదము. ఇటీవలనే ఆంగ్ల దేశమునందు సంస్కరణముల కొరకై విశేషశ్రమకు లోనయిన పటేలుగారి కింత త్వరలో నాదేశమునకు వెడలుట కష్టముగదే యుండును. కాని, దేశలాభముకొరకై దేశభక్తులు శ్రమ గొనక తప్పదు. పటేలుగారి కన్నను సంస్కరణములవిషయమై నెక్కుడు పట్టుదలతో పనిజేయువారు లభించుట కష్టము. సామ్రాజ్యశాసన సభలో సంస్కరణముల విషయము నందే, పటేలుగారు తమ దృష్టివంతను నిగుడించిరి. జాయింటు కమిటీవారి సూచనలకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు భిన్నముగ ప్రవర్తించగూడదని మెక్కి వక్కాణించుటకు వారినేక ప్రశ్నలను శాసన సభయందడిగిరి. వాటిలో చాలభాగము ప్రభుత్వమువారిచే నిరాకరింపబడినను, కొన్నింటి కయినను జవాబీయక తప్పినదిగాదు. సామ్రాజ్యశాసన సభ మగియునపుడు గూడ, వారి విషయమై ప్రశ్నించుచునే యుండిరి. జాయింటు కమిటీ వారి నివేదికమున, ఇండియా ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహక సభయందు, ముగ్గురికి తక్కువగాకుండ భారతీయ సభ్యులుండరని సూచింపబడినది. కార్యనిర్వాహక సభలో నొక్క సభ్యునికి మాత్రము న్యాయ

శాస్త్రానుభవ ముండవలయుననియు, ఈ యనుభవమును ఆంగ్ల దేశమునందు గాని హిందూ దేశమునందు గాని గడించవచ్చుననియు, దెలుపబడినది. న్యాయసభ్యుడు భారతీయుడగు నుండుట తటస్థించినచో, వారితోగూడ నలుగురు భారతీయ సభ్యులుండరని, జాయింటు కమిటీ కధ్యక్షుడుగ నున్న సెల్వరెనుప్రభువు తమ యుపన్యాసములో దెలిపి యుండెను.

జాయింటు కమిటీవారి యుద్దేశము లెవ్వయో అధ్యక్షుడుగ సెల్వరెను ప్రభువునకన్న ఇతరుల కెక్కుడు దెలియునా? జాయింటు కమిటీలో సభ్యుడును, ఇండియా ప్రభుత్వ సహాయ కార్యదర్శియు నగు సింహాప్రభువు సహితము బొంబాయి నగరమునందు పన్యసించుచు, ఇట్టి యుద్దేశమునే సూచించియుండగ, మితవాద పత్రిక లుప్పొంగి యుండెను. సింహాప్రభువుగూడ, ఇట్టి భావమునే వ్యక్తపరచి యుండెను. ముగ్గురు ప్రముఖులకు, జాయింటు కమిటీ రిపోర్టు ఏకవిధమున నర్థమై యుండ, సర్ విలియం మారినెగారు మాత్రము నలుగురు సభ్యులుండట సంగతి రిపోర్టునందు సూచింపబడలేదనియు, సెల్వరెను ప్రభుత్వల మనోభావము దెలుపుట తమ పనిగాదనియు, ఇండియా ప్రభుత్వము పక్షమున, జవాబిచ్చిరి. దీనినిబట్టి జాయింటు కమిటీ సూచనల కెంతటి యధికారము గలదో, ప్రముఖుల వాగ్దానముల కెంతటి విలువగలదో, నిర్ణయించుటకు ఏలులే కున్నది. మొత్తముమీద పటేలుగారు మాత్రమెప్పటికప్పుడు ప్రభుత్వోద్దేశములు వెల్లడి యగు నటుల ప్రశంసార్హముగ కృషి సలుపుచున్నారు. అట్టివారే, తిరిగి ఆంగ్ల దేశమునకు వెడలి నిబంధనలకొర కేర్పడెడి క్రొత్త జాయింటు కమిటీ వారిని ప్రేరేపించుటకై ప్రయత్నించుట లాభకరము. ఇంతయిగాక, ఆంగ్ల దేశీయుల కీ విషయము నెఱుకపరచుటకు గూడ, పటేలుగారు పనికివత్తురు. కాంగ్రెసు ఉపసంఘమువారి ప్రయత్నములు కొంతవడి సఫల మగుటకును ఏలుచును.

లోకమాన్యుడు ఢిల్లీనగరమునందు దెలిపినటుల, ప్రపంచముదంతటను స్వాతంత్ర్య వాతావరణ మిప్పుడు వ్యాపించియున్నది. ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమున వర్తించు ఈజప్పు దేశములు స్వాతంత్ర్య సంపాదనమునకై సలుపుచున్న ప్రయత్నములు ప్రపంచ దృష్టి నాకర్షించుచున్నవి. ఇట్టి సందర్భతరుణమునందే, హిందూ దేశము సామ్రాజ్యస్థ స్వపరిపాలనమును త్వరలో బడయుటకు ఏలగునని, లోక మాన్య హద్దోధించుచున్నాడు. అనుకూల పరిస్థితులన్నియు తొలగిపోయినవిమ్మట, ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానము ననుసరించి భారతీయులు తమ సార్వభౌమము పదివత్సరములకు పిమ్మట జరిగెడి పరీక్షలో జూపుటకు బ్రయత్నించినంత మాత్రమున లాభముండనేరదు. అందుచే ప్రస్తుత సంస్కరణములను ఏలగునంతవర కుపయోగించుట యవసరమే యయినను, తాత్కాలిక లాభముకొరకు గమ్యస్థానమును మాత్రము మఱువగూడదు. ప్రజలును అధికారవర్గమును హృదయపూర్వకముగ తోడ్పడినగాని, ప్రస్తుత సంస్కరణములుపయోగకరములు గానేరవు. ప్రజల తోడ్పాటుకన్న అధికారవర్గపు తోడ్పాటే ముఖ్యపరము. అధికారవర్గమువారు సంస్కరణ సాఫల్యమునకు తగినటుల తోడ్పడలేని, ప్రజల తోడ్పాటువలన యుపయోగముండదు. ఆ కారణముచే ప్రస్తుత సంస్కరణముల మూలముననే గమ్యస్థానము చేరుదు యను నాశ కంతక తావులేదు. ఈ సత్యముగూర్చి ప్రజలలో ప్రబోధము గలిగింపవలెను. విదేశములలో భారత ప్రజాశయ న్యాయముగూర్చి తగిన ప్రబో

ధము గలిగింపవలెను. ఇందుకొరకే కాంగ్రెసు ఉపసంఘ మేర్పడియున్నది. తెలకు, పటేలు ప్రభుత్వల కార్యదీక్షచే, హిందూ దేశపు కోర్కెలు త్వరలో సఫలమగునని విశ్వసించెదము. కాంగ్రెసు సభవారిప్రయత్నములకు, భారతీయులు తగిన సహాయము జేయుట ధర్మము. ఏజాత్మికైతనను తన ముక్తిని సంపాదించుటకు, స్వయం కృషియే మూలధారమగునని గ్రహించుట, ముఖ్య పశ్యకము.

పెట్టుబడుట - వరిశ్రమలు

మనదేశమునందు భూములను తనఖా యంచి నప్పటికి నూటికి ప్రస్తుతము పండ్రెండు చొప్పున వడ్డీకట్టి వాయిదాలనాటికి వడ్డీని చెల్లించని యెడల వడ్డీని వడ్డీని కట్టుట బహు సామాన్యముగా జరుగుచున్నది. ఎటుచూచినను, ఋణ వాత యొక్క యుద్దేశము ఋణస్థుని ఆస్తిని ముంగివేయవలయు ననియే కాని ఆతనిని నిలువబెట్టుచు మను నుద్దేశము మిక్కిలి తక్కువ. ఇందువలన ఋణస్థులు మనదేశమున భ్రష్టులగుచున్నారని కాని ఋణముచేసి ద్రవ్యమును వృద్ధి చేయుట మాత్రము కనుపడదు. మనలో సాధారణముగా ఋణముచేసి తీసికొనివచ్చు ధనమును ద్రవ్యాత్మకై గాక ప్రాతఋణములను తీర్చుట కో, వివాహపు ఖర్చులకొఱకో, లేక సంపాదనము చాలనందున సంసారపోషణము కొఱకో వినియోగింపబడుటచే, ఋణములు బాధాకరములగుచున్నవి. రాయి ఫాయిసెన్ సహకార సంఘముల యుద్దేశము ఆస్తి గలవానికి ఋణమును పుట్టించుట కాదు. ఆస్తి లేనివానికి అతని న్యాయబుద్ధిని విశ్వసించి తదితరుల బాధ్యతపైన నిష్పించుట. ఆస్తి గలవాని కందఱును ఋణములనియ్యనే ఇచ్చెదరు. ఇక, లేనివాని గతియేమి? ఇతరుల పరపతిపై నాధారపడుటయే మార్గము. 1869 సంవత్సరమున ఐరోపాలో జరిగిన ప్రథమ సహకార సభయందీ విషయమును చర్చించుచు“పిండిని చేయు నావిరియంత్ర మెటులు తనఖాకు పనికి వచ్చునో అటులనే సంఘమునందలి నేర్పరులగు కార్మికులును తగియున్నారు”ని సర్ రాబర్టు మోరియరుగారు వాక్కుచ్చిరి. ఈ భావమునే ఇట్లీ దేశపు సహకారోద్యమమునకు జనకుఁ డనదగిన లుజాటి మఱింత స్పష్టముచేయుచు “నిజాయతీని మూలధనముగ నంగీకరించుటకు గావలసిన మార్గములను యోజించుట” యని పలికెను. ఆస్తిని కలిగియుండక పోవచ్చును గాని నిజాయతీ సందఱు కలిగియుండవచ్చును. ఇట్టి సందర్భమున ఆస్తి లేని వాడు నశింపవలసినదేనా? దీనివలన సంఘమునకు మేలు కలుగునా? సహకారోద్యమ స్థాపకుడగు షూజి డెలూచ్ దీనినే చర్చించుచు “కార్మికుడే తనకు గావలసిన పెట్టుబడిని పెట్టుకొనుట” “కార్మికుడే తన ముక్తిని సాధించుట” యని చెప్పెను. కార్మికుడు తనకు గావలసిన మూలధనమును సృష్టించుకొనవలసియున్నదని ప్రాఫెసర్ లారెంటు వాక్కుచ్చెను. కాయకష్టముచే జీవించు వాని నిజాయతీయందు విశ్వాసముంచి ద్రవ్యసహాయము చేయకున్న సంఘ మెట్లు వృద్ధియగును? పెట్టుబడి విశేషముగా లేనట్టియు, చేతులతోడనో లేక పురాతనపు పనిముట్టులతోడనో, పరిశ్రమలను చేయుటచే నుత్పత్తి యధికముగా లేనట్టియు, మనదేశమున పనివారిడకు తేలిక వడ్డీలకు ఋణములు దొఱకని యెడల వృత్తు లెట్లు నిలుచును? స్వదేశపరిశ్రమల ధరలెట్లుతగ్గును? మన దేశమున

సహకార నిధులే నూటికి ఎనిమిదో తొమ్మిదో రూపాయలు చొప్పున వడ్డీని గట్టి అప్పునిచ్చు చుండ గ్రామములు చేరుసరికి వడ్డీ పదిరూపాయల వఱకు సులభముగా పెరుగుచున్నది. ఈ రేటు తేలికయని యెవరు చెప్పగలరు? తేలిక వడ్డీలకు ఋణములు దొరకకపోవుటచేత నాంధ్రదేశము నందలి గృహ పరిశ్రమలన్నియు క్రమముగా నశించిపోవుచున్నవి. స్వదేశ వస్తువులకు పోషణములేదు. పోషణమున్నవాని ధరలు మండిపోవుచున్నవి. సహకార నిధులయొక్కయు, సంఘముల యొక్కయు, కృషి పెట్టుబడిని మాత్రమే కాక వస్తువుల యుత్పత్తిని కూడ ప్రోత్సహము చేయనిదే యీ యుద్యమము ఫలప్రదము కాజాలదు. ఆంధ్రదేశమున పరస్పర విశ్వాసము తక్కువ. ఈ విశ్వాసమే యున్నయెడల నేపట్టణమున జూచినను నక్కడి వృత్తులును, చిన్న చిన్న వ్యాపారములును అన్య రాజధానలనుండి వచ్చువారి యధీనమై యుండవు. దమ్మిడిలను, తోలీలను లెక్కబెట్టి వడ్డీవ్యాపారము చేయువారివలననే మన పరిశ్రమలు నశించుచున్నవి. ఆంధ్రులు క్రమముగా స్వతంత్రము లగు వృత్తులను గోల్పోయి క్రమముగా కూలివాండ్ర స్థానమును పొందుచున్నారు. వ్యాపారసాహసము పోవుచున్నది. కల్పనాశక్తి నన్నగిలుచున్నది. క్రియాశక్తి శూన్యమగుచున్నది. ఏ పట్టణమునందైనను సరియే అక్కడి చిన్న చిన్న పెద్ద పెద్ద వ్యాపారములను చూడుడు. కావడి వేయించి, వీధులవెంటను తిరుగుచు బజారు ధరలపైన రూపాయకు పావులాలు అధికముగావేసి వ్యాపారము చేయునది యెవరు? కావడి మోయునది ఆంధ్రుడు. కావడిగుడ్డల యజమాని బోరియను మహమ్మదీయుడు. ఈ మహమ్మదీయుడు కావడిగుడ్డలను స్వంత ద్రవ్యముతోడనే కొని యుండును. లేదా, గుడ్డలపాపు యజమానియొద్ద, సొమ్మును చెల్లింపకయే, అమ్మకముమీద కమ్మిషన్ తీసికొని యుండును. కాఫీహూటల్ల యజమానులు దాక్షిణాత్యులు. అక్కడ చిప్పలు కడుగునది ఆంధ్రులు. మన ఆహారపదార్థములను కొని యెగుమతి వ్యాపారము చేయునది మార్వాడీలు. గుమాస్తావనులు, బంజ్రాతుపనులు చేయునది ఆంధ్రులు. దర్జీపని మిక్కిలి లాభకరమును, గౌరవముతో గూడినట్టియు వృత్తియైనను నొక్కహిందువు డైనను దీనిలో గనుపడడు. రంగూను, పెనాంగు, శింగపూరు, మలాకాలలో ఆంధ్రుల కోకపాపయినను లేదు. హంకాంగు యోకహామా, మానిల్లాలవంటి దూరప్రదేశము లందును సింధు దేశస్థులు వ్యాపారము చేయుచున్నను ఆంధ్రుడొక్కడును కనుపడడు. ఆంధ్రుల ద్రవ్యోత్పత్తి సాధనము లన్నియు క్రమముగా నితరుల స్వాధీనమగుచున్నవి. ఇతరుల యధీనమైన కొలది పరతంత్రు లగుచున్నారు. అత్యగౌరవము నశించుచున్నది. సేవకావృత్తి ప్రాప్తించుచున్నది. ఈ యనర్థముల కన్నిటికి కారణము మనకు పరపతి లేదు. పరపతి గలవారు ఋణస్థులను లేవకుండ త్రొక్కివేయుచున్నారు. ఎటు లీయాంధ్రసంఘము వృద్ధియగుట? ఎటులు మన వృత్తులును, మన వ్యాపారమును, బాగుపడుట? ఎంతకాలము ఋణదాతలు ఋణస్థులను త్రొక్కివేయ జూచెదరో అంతకాలమును మనగతి యిటులనే యుండగలదు. దేశమంతయు నిట్లు దైన్యమున పడిన కొలది తుదకు ఋణదాతలు కూడ తమ యవరాధఫలితముల ననుభవించక తప్పదు.

బ్రాహ్మణ బహిష్కారము
మొదట ప్రభువు పరిష్కారము గూర్చి విచారించుటకు, జప్తిను పక్షము వారొకసభను మొన్నటిదినము గావించి యుండిరి. సభాధ్యక్షత వహించిన, డి. బి. పి. త్యాగరాయ శెట్టిగారు రాజకీయ విషయములలో బ్రాహ్మణేతరులెవరును బ్రాహ్మణుని నమ్మకూడదనియు, బ్రాహ్మణుని కెన్నికలలో నేమాత్రము సహాయము జేయవలదనియు, బ్రాహ్మణుని కెవరిని ప్రాబునీయ వద్దనియు హెచ్చరించి యుండిరి. మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ సంఘమువా రాదినమునందే వేరొక సభ గావించి, శాసనసభలలో నన్నిస్థానములును బ్రాహ్మణేతరులకే లభించునట్లు ప్రయత్నముల సలుపవలెనని, తీర్మానించియుండిరి. బ్రాహ్మణ ద్వేష మింతకన్నను దూరము జూజాలదు. శనివారమునందును, నిన్నటిదినమందును జరిగిన కార్యరేషను సభలో ఓ. తనికాచల శెట్టిగారి విమర్శన మీరీతిగనే పరిణమించినది. వీరి మార్గము ననుసరించి, దూర దృష్టి గల బ్రాహ్మణేతరులెవరును అకారణముగ బ్రాహ్మణద్వేషము బూనకుండురని విశ్వసించెదము. మొదట ప్రభువు గావించిన పరిష్కారమునకు బ్రాహ్మణులెటుల బాధ్యులౌ తెలియకున్నది. శాసనసభలలో నన్నిస్థానములను సమర్థులగు బ్రాహ్మణేతరుల లంకరించినను, బ్రాహ్మణులెంతమాత్రము విచారపడరు. ప్రస్తుత పరిస్థితుల ననుసరించి, శాసనసభలలో బ్రాహ్మణుల ప్రవేశమున కవకాశము మిగుల తక్కువగ నున్నది. అందుచే, బ్రాహ్మణేతరు లేమాత్రమును భయపడ నవసరములేదు. కాని, త్యాగరాయ శెట్టిగారు బోధించెడి బహిష్కార పద్ధతివలన, ఉభయ సంఘములకును తీరని మనఃస్పర్ధ లుదయించి, దేశపు శాశ్వతాభివృద్ధికి భంగముకలిగి, ప్రజాశయ ప్రతికూలురకు సంతసము గలుగుట తప్ప వేరులాభముండ నేరదు. దేశక్షేయము గోరువారెల్లరును శెట్టిగారు పదేశించిన ద్వేషభావము వ్యాపించుట కవకాశము లేకుండ కృషిసల్పెదరు గాక.

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు సమాధాన మిచ్చెదరా?
బొంబాయిక్రానికలు పత్రిక ఇటుల వ్రాయుచున్నది:
“నెలదినములక్రింద, దక్షిణాఫ్రికా విచారణ సంఘమునందు భారతీయులెవరును సభ్యులుగ లేరేమని, బెన్నెటుగా రడిగినపుడు, ఇందులకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గాని దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారుగాని బాధ్యులు గారని, ఫిషరుగారు జవాబిచ్చిరి. ట్రెమున్సెట్ ఇండియాపత్రిక శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి సంఘమునందు సభ్యులుగ నుండుటకు కోరబడిరను వదలించి, వెనుక సూచించి యుండెను. అట్టితరి, భారతీయులు సభ్యులుగ నుండకుండుటకు కారకులెవరో బెన్నెటుగారు మరియొక ప్రశ్న ద్వారా కనుగొందురని, నూహించెదము. ఈసందర్భమున వైరెండు ప్రభుత్వములు పోగా మిగిలిన బాధ్యులగు శాస్త్రిగారి రేల సభ్యత్వమును నిరాకరింపవలెనో యెలుపుట ఆవశ్యకము. ఈ విషయమై శాస్త్రిగారు తమ యుద్దేశమును స్పష్టముగ వెల్లడింప గోరెదము.”

బకింగుహాము కర్ణాటక మిల్లులు.
కూలీల సమ్మెకట్టు
ఒక నెలదినములకు పూర్వము పాడిసనుగారి అధ్యక్షత క్రింద నేర్పూరుబడిక పరిశోధక సంఘమువారు కూలీలసమ్మె కట్టుట పరిష్కరించి యుండిరి. అప్పుడు కూలీలకు రూపాయ 4 అకాలవంతుల కరప్రభుత్వము ఫిబ్రవరి 1 లేదా నుండి యొకరకతెవని ఆ సంఘమువారు నిర్ణయించిరి. కడవన నెలలో యీ భృతి మిల్లు యజమానులీయలేదు. కారణముగా ఆ మార్చి 15 నుండి యొకరకబడునని తెలిపిరి. నిన్నటిదినమున అధికముగ నోటికహాజ అంటించబడెను. ఈ యుత్తరపు సంఘమువారి తీర్మానము విశ్వసనీయమగుటచే కూలీలు పనిమానినవేరిరి.

పొలిసువారి కీ విషయమై యెంతవరకుగా, పరాంధ శయనాశయముగాను, దాడిగాయము అచ్చటికివచ్చిరి. గొందరు బాన్సెబిల్లుమూడవచ్చిరి. కర్ణాటక మిల్లుకూలీలు ఈ రోజు 10 గంటలకు మిల్లు కర్మాగారమును వదలివెట్టిరి. బకింగు హాము మిల్లు కూలీలు సామంతులను 5 గంటలవరకు విడుదలచేసి 15000 మంది జనులు గుమరూడి యుండిరి. వీరిల్లరును బహుశాంతభావముతో వర్తించిరి.

ఆపాయకాలము ఆరంభమైనది అప్పుడు క్రింద గుర్తించినవి. పాడిసనుగారు సభకు విచ్చేసిరి. కూలీలు పనిలో జేరయెడల పరిశోధక సంఘమువారి తీర్మానంబది అర్థము ను చెప్పెదమని పాడిసనుగారు జరికిరి. భృతినీయ్యవరకు పనిలో జేరమని కూలీలు పలికిరి. అంత పాడిసనుగారు సభవదలి వెళ్లిపోయిరి.

వీళ్ళు ఆరంభమే గాకులేది, సమ్మెకట్టు న్యాయమైనదే యనినది, వారి కూలీలు తమలో జేరయెడల తాను శ్రీమద్గురుగారితో సంక్రందించి కారకర్షణలగు తొలగించదలయును చెప్పిరి.

కర్మాగారమునందరం మొదలియూరిగాను మోడ యా నూచవతో నేకినవించిరి.

తరువాత, ఆరంభమే గాకులేది. నేటి ఉదయమున గరల్లరుగారిని యాచినవనియు, వారు కూలీల కష్టములగూర్చి యాచించెదమని చెప్పిపో కూలీలు పనిలో జేరవచ్చుననియు పలికిరి.

కూలీ లిందుల కంగీకరించిరి. నేటి ఉదయము ఆరంభమే గాకులేది ప్రభుత్వమునకై ఉదయము 8 గంటలకు వదియవ్వారు.

మదరాసు కార్పొరేషను.
ఈ సభ మరల నిర్మితి దినము సామంతులమున గా. త్యాగరాయశెట్టిగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయ్యెను. నలు పోస్టాఫీసును రిపరేయించినను సంచలనమైనదని ఆరో. వదన గోపాలనాథుడు గారొక తీర్మానము నుపపాదించిరి. పోస్టు అధికారులు 75 రూపాయల యెక్కుడు బాడుగనుకూడ యిచ్చుట కంగీకరించినది వీర చెప్పిరి.

తిరుమలపీఠే గారు దీనిని బలపరచిరి.

త్యాగరాయ శెట్టిగారు లేచి, పోస్టుఆఫీసు సంచలనమే కాల్పారేషనులోని యితర కాఖ్యల తగిన వసతిలేక నున్నదనియు అందుచే ఒక సంవత్సరమువరకు దారి వటు నుంచిన హానుడు నడవవరకు చేయవచ్చుననియు చెప్పిరి.

దేవనాసు గారు సరళముగ బలపరచిరి. గొంత చర్చ జరిగినతరువాత వీ కరణ ఆగీకృతమయ్యెను.

దంతపాడి ఆస్యరు గారిని నివేద్యు శివ్యుగిగ ఖాయ పరపరమైనదని గుగానాగి గారు గుర గాచిరి.

సి. పి. గారు పూర్వకృత గాత వీని బలపరచిరి.

తడికాచలంశెట్టిగారు వీరి నెకించుట, వారు అసమర్థులని తెలిపిరి.

తంగమూ శెట్టిగారు వీరిని బలపరచిరి.

వీరై ఆరోపించిన లోపములకు అధ్యక్షులు కౌశలవరపరచిరి. యీ సోపుక వీ ఉద్యోగమునకు దరఖాస్తుల వంతుకొన వలయుననియు పరకా గుంగీకరింపబడెను.

ఈ విషయము గూర్చి గంటలసేపు తీవ్రచర్చ జరిగినది.

అంతటితో వీ సభ సంతతుయ్యెను.

నోట్లపత్రిక

రాజమండ్రి నెలవారీ విచారణ

(నా ప్రత్యేక శ్రేణి కుదుర్చుకొంటి)

అంతకుముందు నేను పరిశీలించుకొన్న అఫీసులో 10, 11 నెలల నమస్తాగా నున్నాను. ఆ యుద్ధాగ్రహా నాకు ఎప్పుడూ దానికి రాదీనామా యిచ్చినాను. శ్రవణవర్షము గా నేను నమస్తాపనికి పనికిరాదని నేను అనుకున్నాను. కొన్ని నెలలు 20 రూపాయలు కొన్ని నెలలు 25 రూపాయలు ఇచ్చేవారు. ఆ యుద్ధాగ్రహా వారత్యయనకు తదదని నా కెప్పుడు తెలిసినదో అప్పుడే వదిలివేసినాను. నైతికాగ్రహా అని అనిభేదముగా నున్నా నని నా రెప్పుడు నమ్మించలేదు. టీచరుగా ఇప్పుడు నేను పోయినా నున్నాను. నాకు స్నేహద కావాలని నున్నది. జడ్జి కావాలని యున్నది. సరిగా చూస్తే పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు కావాలని యున్నది. తాలూకా అఫీసులో నున్నాగా నందేకభూగ్రహా నేను రెండు ఏండ్లు పోలీసు ప్రాచీనకరి ఇన్స్పెక్టరుగా పనిచేసినాను. మొదటి సంవత్సరము కెల్లారాజు శ్రీనింశు అయ్యేవాణ్ణి. అక్కడ లాంగని కాదని నాకు అనుకున్నారేమో నాకు తెలియదు. ఒక సంవత్సరము శ్రీనింశు అయిన తరువాత నన్ను బళ్ళారిల్లా అని పిలిచినాను. అక్కడ నేను ఆరు నెలలు పనిచేసినాను. అక్కడనుండి మతియ్యిచోటికి బదలయించినాను. అక్కడ రెండు మూడు నెలలు ఉంటిని. అక్కడనుండి కర్నూలు లిల్లా మార్కాపురము బదలయించినాను. అక్కడ ఒక నెల మూత్రము ఉన్నాను. నా ప్రాచీనత అంతటిలో అయినా యిది నాకు నేక కృత్యములను నున్నారేమో, కూనీ కేసు సంవత్సరములో నాకప్పు ఎంచలేను. మార్కాపురములో అట్టి కేసు రాలేదు. మార్కాపురములో ఏదో అనుమానపు మాత్రము కేసుతో నాకు సంబంధము ఉండినది. దాని సంకతి అంతా నాకు జ్ఞాపకము లేదు గాని అనుభవముతో అందులో నా విషయము విషయము మోడలేదు. నేను స్థలమునాటికి వెళ్ళినాను గాని నాకు, కేసు ఇన్స్పెక్టరు వచ్చి అందులో దరియాత్ర చేసినాను. ఆయన దరియాత్ర చేసేటప్పుడు నేను కూడా యున్నాను. ఆ కేసు విషయములో నేను చెప్పలేదు. అది నేను ఆశయానుకూల మాత్రముగా రిపోర్టు చేసినాను. కాని ఆ కేసు కూనీ కేసు కాదన్నాను. అందువలన నన్ను పనిలోనుంచి తీసి వేయలేదు. గిరిజులు ఇన్స్పెక్టరు మార్కాపురములో ఉంటాడు. కేసును దరహాను చేసుకో దని ఉత్తరవు నేను ఇచ్చాను. 21-11-19 వ తేదిని నాయుల్లాసోదాచేసినారేమో నాకు తెలియదు. ఆయన విజయనగరములో నాపురము. ఆయన కన్నడ తెలుగు వున్నది. ఆ విషయములో ఒక భాగములో నేను మాన్యుగా నున్నాను. నాకు కొన్ని నెలలు వున్నాను. 1919 జూలైలోను నాకు అక్కడనే వున్నది. అవిదకు చాలా కాలము నేను ఎలంగను. 1918 జూలైలో అవిదకు నాకు మూలా నుబ్బయ్య ఆవిదయిటివద్ద ఎలకకాదీ గాను, అతని స్నేహితుడని నున్నానని మొట్టమొదట తెలియజేసినాడు. అప్పుడు మూలా నుబ్బయ్య వచ్చి ఆవిదయింకి తీసికొని వెళ్ళింది. ఆ యింటిలోనే ఒక భాగములో నాకు యుండేది. ఆ విదకు నుబ్బయ్య ఋణ మడుగువలన కప్ప నాకు తెలిసినంతటిలో మతియ్యమిదు. యువతర. చిట్టిల్ల యిల్లా ఒక భాగములో నే నెప్పుడు నాపురము లేదు. విజయనగరములో మాయాటికి చిట్టిల్లయింటికి ఒక వర్ణానిని దూరము. నాకు నుమాన 6000 రూపాయలు కట్టే చిట్టెవినివాటికి ఆయన వినియోగించినాను. నేను వినియోగించినాను. నుబ్బయ్య తెలియజేసినంతటి ఆయన నాకు నెలవారీయేదు. వెంకటేశ్వరిగారిని నేను ఎలంగను. ఈ కేసులో నుమాన మూలమీద ఆయన వున్నాడు. ఆయనకు నేను చాలా కాలమునుండి ఎలంగను. ఆయన నాకు బుద్ధివంతుడు. మా అంతుకొనువారు కాక. ఈ కేసు ప్రారంభమయింది నేను రాజమండ్రి వచ్చినా కాకనాడ కప్ప నా నాతోటిను. వెంకటేశ్వరిగారి వుండేవారు. ముదోహాకర్లు వెళ్ళారు. ఒక మూల నేను వెంకటేశ్వరిగారి వైదానాగిరియలో ఉండి భోజనము చేసేవాను. గోపాల స్వామి అయ్యగారు మూలా నుబ్బయ్యకుడ నాతో భోజనము చేసేవానానా. అర్రోజన మూలా రమణయ్య కుమారుని నాకు భోజనము చేసేటప్పుడు నుబ్బయ్య "మన

ను నిర్దోషులను నిందులో కదల్రోసి నాను" అని అనలేదు. భోజనమువ్వు నేను ప్రమాదము చేసినాను. నేను తీసికొన్న ప్రమాదము "నుబ్బయ్య నీవు మర్యాదను దని యిచ్చిన నేను తలంచననుమా" అని నాతోటికి నేను వుండే" అనే వొట్టు నేను తీసికొలేదు. ఒక విధముగా నుబ్బయ్య అంటే నాకు గౌరవము. అతడు నిజము చెబుతాడు. తిన్నవైవాడు. సామాన్యులుగా జలలను ప్రేమిస్తాడు. ఇందుకల్ల అతనిని గౌరవించేవాడను. అలాగున 2, 8 ఏండ్లు గౌరవించినాను. ఇతరతప్పులు నేను వెంకటేశ్వరిగారి వలనాను. భోజనముచేసినాను వెంకటేశ్వరిగారి ప్రత్యేకము నాతో వుండుటకు నియమించి నారేమో నాకు తెలియదు. అతడు వికాళపట్టణములో వుంటాడు. ప్రతిమాటు అతడు నన్ను కలుసుకోవడము సంభవించేది. ఒక రోజు కల్లము చెప్పకొనే నారేమో కాదు. అది దైవిక మో, దా సంకట అదే సంభవించేదో తెలియదు. మూలా నుబ్బయ్య అప్పుడు కనగా చేసినప్పుడు నేను గోపాలస్వామి అయ్యగారిలోనే వెంకటేశ్వరిగారి వున్నాను. మూలా నుబ్బయ్య పేమిల్లకు దొరవారివద్దకు వెళ్ళినప్పుడు నేను గోపాలస్వామి అయ్యగారిలో వున్నాను. అప్పుడు నేను అయ్యగారి నామిల్లకు దొరగా యింటికి వెళ్ళినాను. పేమిల్లకు అప్పట్లో రాజమండ్రి పోలీసు డిప్యూటీమామం టుండెంటు. 1919 జనవరిలో నేను నూజులలో నా యిదు అయి. తరువాత ఒకసారి పోలీసువారికి యింసాను. చేసినందుకు నాకు సాయము చేయమని విజ్ఞానదొరవారిని నేను కోరినాను. అతడు నాతో "నాకు నుబ్బయ్య నాకు సాయము చేయవలెనే వున్నది. కాని నెవ్వరూ దొరవారిచూడకు. ఫలితముచూతురు" అని అన్నాడు. అంతకు రెండు మూడు నెలలు ముందు ఇన్స్పెక్టరు ఉద్దాగ్రహానకు నేను దరఖాస్తువెట్టినాను. ఆ దరఖాస్తు నేను డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు గారైన వర్మకు దొరగారి వద్దానా వెట్టినాను. రికమండేషన్తోటి ఆ దరఖాస్తు దరిమిలను విజ్ఞానావధకు వెళ్ళింది. దరహా రోజులలో అది లాభ్యమైనాను. 1919 లో విజ్ఞాన దొరగారు నాకు ఇచ్చినారు. నా దరఖాస్తుమీద ఎకదాన్యమెంటు యేమి యిచ్చలేదు. నేను మిల్లి అడుగ లేదు. ఇంకా యేమైనా సమాచారము దొరకు నేమో రాజమండ్రి వెళ్ళి కనుక్కొనున్నాను. నేను జరుగకుండా చూస్తా నున్నాను. నాకు లాభము కలుగుతుంది దర ఆయన చెప్పలేదు. నా విషయము యిందు వచ్చే లాభము నేను అడుగ లేదు. ఈ కేసు ఇక్కడ ప్రారంభించకుండా ఉన్నప్పుడు ఈ నెల మొట్టా నేను మదరాసు వెళ్ళియున్నాను. మదరాసుకు వెంకటేశ్వరిగారి వచ్చి యుండలేదు. 12, 18 తేదీలలో నేను చెప్పలేదు విజయనగరము కదలివెట్టినాను. నేను విజయనగరము నున్నాను గోపాల స్వామి అయ్యగారిని కలుసుకున్నాను. మే మిద్దరము కలిసి చెప్పటము వెళ్ళినాను. రైజింగ్స్ గారెలా నాకు అయ్యగారి వెట్టినాను. 18నో 14 తేదీనో నేను మదరాసుకు వెళ్ళినాను. మదరాసుకు చేరింది 18నో 14 నోచెప్పటము నాకు జ్ఞాపకము చూదు. నేను 25 రోజులు చెప్పటములో వున్నాను. ఏమి చేయలేదు. తిరిగి అయ్యగారియింటికి ప్రయాణమైనాను. ఇక కల్లుతాననా డి. వి. జి. ని చూడవలెనని అనుకున్నాను చూచినాను. డి. వి. జి. కి. అయ్యగారు నన్ను తెలియజేసినారు. 'నేను ఈ కేసులో సంభాషించి యిచ్చే వాడినా' అని డి. వి. జి. అయ్యగారిని అడిగినాను. అప్పుడు అయ్యగారి నున్నాను. అప్పుడు డి. వి. జి. 'అంతా నిజము చెప్ప' అని నాతో అన్నాను. నా కన్నము జ్ఞాపకము యింకానున్నదని నేను ఆయనకు మనవి చేసలేదు.

నేనొక్కటి మదరాసు వెళ్ళి అనుకోలేదు. ఎవరైనా కూడా వుండా అనుకున్నాను. అయ్యగారి విజయనగరము వచ్చి అప్పుడు దొరగారు నన్ను పరిశీలించేస్తానని లాకుల నిన దన్నాడు. కాని నేను అప్పుడు కలుసుకోలేదు. అయ్యగారి యింటివద్ద యుండడము డి. వి. జి. చూడడము లేక నేను ఇప్పుడు ప్రాసీక్యూషన్ వారి నెవనరి పే 1 నరసింహారావుగారిని చూచినాను. మదరాసు వెళ్ళిన ముందు డి. వి. జి. అయ్యగారియింటికి కరసింహారావుగారి వచ్చినారు. నేను అనుభవముగారిగాను. అయ్యగారు నాకు తెలిసినారు. డి. వి. జి. ఒకసారి అంటే ఒకసారి అనుకోవడముకంటె ఎక్కువ జరుగలేదు.

1918లో నేను ఉద్దాగ్రహానకు దరఖాస్తు వెట్టలేదు. నా ప్రాచీనత ఆయన ఆయన కిరవారి నేను పిలిచినా వెట్టలేదు. పేమిల్లకు నేను ఖంబునీరు యిచ్చినాను. అది దై

పు చేకాక. నేను సంతకము చేసినాను. అది 1919 వ సంవత్సరానో డిశంబరులోనో అయియుండును. నేను నుబ్బయ్యగా ఏ నెలలో చెప్పలేదు. నవంబరు అని అనుకుంటాను. తారీఖు చెప్పలేను. నాకు చిట్టిల్లమీద మూలా నుబ్బయ్య అన్న గారైన వెంకటరమణయ్యమీద కూడా అనుమాన మున్నదని నాకు కూడా ముద్రాలోనివారే అని పోలీసువారికి చెప్పినాను. ఈ కేసులో నా రెండుకు అరెస్టు చేయవలెదో నేను చెప్పలేదు. నాకు యిద్దరము ఇవ్వడానికి నాలా మునుపే నుబ్బయ్య భార్య చనిపోయింది. 1916 లో 1917 లో తన భార్య పోయినదని నుబ్బయ్య చెప్పినాను. నేను శ్రీనింశు గారితో 10, 11 నెల అన్నప్పుడు నుబ్బయ్యకు గాని నేను తెలిసికో వడము గలిగినది. అప్పుడు నేను ఇచ్చిన పేటలో వుండేవాణ్ణి. నుబ్బయ్య కూడా వారి వీధి వుండేవాడు. అతని కూతురు నాకు స్నేహితి యివ్వమని నేను అతనిని కోరలేదు. కాని 1919 దశా శతాబ్దములో అతడు ఇచ్చినాను. తారీఖు చెప్పలేను. బహుశా నెప్టం బరు 29, 30 అయి యుండును చెల్లి జరుగలేదు. నాలో నేను అనుబంధమును ఒప్పుకోలేదు. నుబ్బయ్యలో ఆలాగు చెప్పలేదు. నుబ్బయ్యకు మాతాను వేలు అతనికి మున్ను కన్నమేమో అని నేను చెప్పలేను. అట్లంటే సంబంధము తుది వ్యవస్థ నేను కాను. 1918 నవంబరులో నుబ్బయ్య పిల్లకు తుది వ్యవస్థ నేను కాను. 1918 నవంబరులో నుబ్బయ్య పిల్లకు తుది వ్యవస్థ నుబ్బయ్య అల్లుడికి వెంకటేశ్వరిగారి భావన అది. 4, 5 నెలల దరిమిలకు ఆ వెళ్ళి అయిది ఆ వెళ్ళి ఎక్కడయినదో నే నెలంగను. ఆ వెళ్ళియున్న నానవభాగము. నోట్లు చేయడానికే ఉత్తరాదివార్లకు గురించి నుబ్బయ్య నాకేమి తెలిసే వు చెప్పలేదు. ఆ ఉత్తరాదివార్లు యేమి పనిచేసే గాలో చెప్పలేదు. నుబ్బయ్య చెప్పకప్పుడు యిద్దరము నూజులలో నేను నమస్తాను నాకు భయము చేసినది. నుబ్బయ్యకు నాకు చేయడానికి ఉత్తరాదివార్లలో నిధివారము ఆలోచిస్తూ నున్నారని అనుకున్నాను. నాకు విప్లవ భావము అని నుబ్బయ్య నాతో చెప్పలేదు. యిద్దరము మూలకారణాలైన ఉత్తరాది వార్లని శిక్షింపిద్దామని నేనునున్నాను. నుబ్బయ్యకు శిక్షింపిద్దామని అనుకోలేదు. ఆనా ఉద్దేశము. నేను యిద్దరము చూచాను గాని అంతగా కలిసిపోలేదు. వారి వివరము నే నెక్కడ కాగితములేదు. నాకు నుబ్బయ్య యిద్దర ఇచ్చిన లేదో నోనుచేసినో లేదు. నూజుల 28 జూలై నెలలో తెలిసినారు. అక్కడకు వచ్చినప్పుడు నుబ్బయ్య చిట్టిల్ల యిల్లా అనుచేసేవాడు. విజయనగరము వచ్చిన ఎన్నో రోజులు నుబ్బయ్య నాకు కనబడినానో నేను చెప్పలేను. ఎప్పుడు కచ్చాపు అని నేను అడిగినానని అనుకోను. ఇప్పుడు చేసింది నుబ్బయ్య చిట్టిల్లకు ఎలుగును. చిట్టిల్లవద్దకుండా ప్రామాణ్యముగా మొదట వుండేవాడు. చిట్టిల్లకు ఇద్దరు భయమైనా. నాకు తెలిసినంతటి నుబ్బయ్యకు చిట్టిల్లకు విరోధములేదు. చిట్టిల్లవద్ద బయట దొరికేటట్లు లేదని నుబ్బయ్యకు విన్నాను. నాయులముగా చిట్టిల్ల అప్పుడువచ్చేదు. 1916, 1917 లో రోజు విడిచి రోజు అనేకసార్లు నుబ్బయ్య ఇంటికి వెళ్ళేవాణ్ణి. నాకు నుబ్బయ్యకు కృతచర మేమి యులేదు. మూలా నుబ్బయ్య యిల్లా కాపురమున్న నాబంధువుల కందాలో నామే కర్నారావు గారి చూడడావారికి వెళ్ళేటప్పుడు నుబ్బయ్యకు కలుసుకోవడము కలిగినోలేదు. నుబ్బయ్య యిల్లా ఒక భాగములో అతడు కాపురము వుండేవాడు. నుబ్బయ్య మిల్లవద్ద రగా మాయలు వుండేది. అందుచేతను కలుసు నావద్దకు వచ్చేవాడు. ఒక రోజు మీద ఒక రోజు మనసుకు నుబ్బయ్యకు మా స్నేహము అభివృద్ధి అయినది. ఒకమాటు అతడు 7 1/2 రూపాయలు బదులిచ్చినాడు. అది తిరిగి చేసినాను. అంతే స్నేహము. అప్పట్లో వెళ్ళి మామజుటిగి యుండలేదు. నుబ్బయ్యకు ఒకరై నుమిల్లు యున్నది. ఖరీదునరిగా చెప్పలేదు. అది 25 నేను ఖరీదు చేయగలను. అప్పట్లో అతనికి విస్కెలు బ్యాపారములేదు. నుబ్బయ్య తా నొకప్పుడు అఫీసు వెనతామరి అనుకున్న సంకలి నాకు తెలియదు. భనదా యిది ఆ నేనే కలగల అచ్చు వెడదా మని అతడు డిక్లరేషనుకు దరఖాస్తు వెట్టిన సంకలి నాకు తెలియదు. అతడు డిక్లరేషనుయిచ్చిన అప్పు గలిగి అన్నాడని అది గాజులండ్రిలో యున్నదని నే నెలంగను. నుబ్బయ్య నాతో వెట్టిగాని వెట్టబోయ్యగాని అప్పు సంకతి చెప్పలేదు. అంతే అయ్యయ్యత్రము గోనాని వున్న దరహా నే నెలంగను. అతడు చెప్పినవానివల్ల నేనునున్న దల్లా డబ్బుకోసము తిరిగివచ్చును యిద్దరు కనలో వుంటే

చిట్టెలను నన్ను బుద్ధి బలముగల వానిగా నెంచి నావద్ద నమ్మకముగా దానియందు నాదని అనుకొన్నాను. నుబ్బయ్యనోట్లు గుడ్డి చిట్టి పిల్లల మాట ఆమెకు నమ్మకము కలిగించి బదులు పుచ్చుకొందునని అనుకొన్నాడని నేను అనుకొన్నాను. ఆవిడ తన్ను నైకి వెల్లకి ప్రేక్షించుకొని భయపడదా డనుకొన్నాను. నాతో ఆకడమీ చేపులేదు. దానిని గుట్టిచి ఆకడం నేను అనుగమలేదు. చిట్టిపిల్లల ముద్దలను చూపియంటాడని నాకు తెలియదు. ఆమెద్దలో నోట్లు గుడ్డిచే నోట్లు వస్తవో రావో నేను చేసి చూడలేదు. ఆలాగుద్దాని నాకు ఎప్పుడు తోచలేదు. నా ఎదురుగుండా చేసి చూపుచునీ నేను నుబ్బయ్య ఎప్పుడు అనుగమలేదు. నేను నుబ్బయ్యతో ఇవి మన యద్దరిలో ఎవరివద్దవుంటిని అక్క. పోలీసువార్ల కిద్దామని నేను అనలేదు. నుబ్బయ్య నాతో ఉత్తరాదివాళ్లు హిమాలయ వర్షవర్షాలో నుంచి వచ్చారన్నాడు. ఎక్కడ ఎప్పుడు ఆకలి కలిగి వార తిచ్చి నాతో నేను అనుగమలేదు. ఉత్తరాదివాళ్లు ఇద్దరు తనకిచ్చినట్లు చెప్పినాడు. నేనేమి అనుకుంటు నాకు తోచలేదు. నిర్ధారణ పోయినాను. మూర్ఖులారేదు. నిర్ధారణపోయినానంటే అదే మోస్తరుగా గయిపోయినా నమ్మకుంటు. ఆకలితో యింకా యేమో చూట్టాడి నాకు కాని నాకు భావము లేదు. నుబ్బయ్య నాకు చెప్పినట్లు నేను నమ్మినాను. నా యింటివద్ద నా యంతాబులు నాలుగు గంటలకు నుబ్బయ్య నాకు ముద్దల ఇచ్చినాడు అతప్పుడు ఇంటివద్ద నేను కూర్చుని యీ నాన్నాను. అతప్పుడు నాతో అతడొక గంట వైట్లెల్లవున్నాడు. ఆతడు వెళ్లకపోయింది. ప్రాక్టు గుంటిడు. ఆకలి వెంట నేను వెళ్లలేదు. చాటిని బాగ్రతనా వుంచుచు అతడు నన్ను అడిగినాడు. నా యింట్లో ఒక కట్టపెట్టెలో బాగ్రత పడినాను. పెట్టెలో పెట్టెనన్ను నుబ్బయ్యవున్నాడు. అది వార తిచ్చిపోయినాడు. ఆనంతరము నేను స్నానముచేసి సంతకముచేసి చేతులనీసి జేమింటిని ఆలోచించినాను. అప్పుడు నాతో అతడు ఆ సాయం ప్రేమ విజయవరపు కింకారపు ప్రసీతయిన రాబర్డువక దొంగగిరి చూడడానికి వెళ్లినాడు. నేను ముద్దలచూడా పట్టుకొని వెళ్లేదే. విజయవరపు చూట్ట పోలీసు ప్రేమను ఒకటి యున్నది. నేను తన్నుగా తిచ్చివచ్చి మేజిస్ట్రేటుతోపెట్టి చెప్పింది అనుకోవడమేదో పోలీసు ప్రేమలో ముద్దల ఉంచలేదు. తిచ్చివచ్చి మేజిస్ట్రేటు విశ్వాసముచూచి వుంటాను. దూరము నాకు తెలియదు. క్రింది యీ బోర్డు గుంటంటే నాకు నమ్మకములేదు కాబట్టి తిచ్చివచ్చి మేజిస్ట్రేటు వద్దకి వెళ్లి నాకు విజయవరపులో కత్తుడు ఉన్నాడు. పేద బ్లా కుంటుంది. అతడు నేను ప్రేమియను. ఒకసారి ఇన్స్పెక్టరు రమ్మన్నాను. నేను తెలియదు. గుంభ్యవార్డు తిరువాత యా సంగతి సామాన్యమైనది కాదు. తిచ్చివచ్చి మేజిస్ట్రేటు నేను నమ్మకములేదు. అది నిశ్చయములేదు. రాబర్డువక ఉత్తరప్రదేశ్ చలా యంపు అధికారములేదు. రాబర్డువక వద్దనుండి ఎవర ఉత్తరము మాత్రము నాకు రుచియన్ను. నాబట్టి అది వద్దకు వెళ్లి నాకు. ఎవరైన చూడరేమో నని చీకటివడిన వెనుక వెళ్లి నాకు నేను చిన్న మాప్తన్న. యూరోపియన్ యింటికి వెళ్లడం అంటే ఎవరవడే వారే కనిపెడతారు. రాబర్డువక బోర్డును కలగజేసుకోనే ఉద్యోగము నాకు కాదు. కాబట్టి అరిగినవద్ద నేను ముద్దల పట్టుకొని వెళ్లేదు.

విమాన ప్రమాదములు:—తెల్లపేటల్లు స్వామి, కాప్తామాత్యుడు ఆరు నిద్రల వైమానములను నడపబడిన విమానములు రెండు ఆస్ట్రేలియాకు పోవుచు యును, చురెండుఇటాలియాకు విమానములు పోవుచు యును. వీల్లు ఈ నాటికి గిమానములను ఒకటిగా కలకత్తానుండి బుధవారము ఉదయమున బయలుదేరి వాయుస్థల సరిగా నుండినయితే ఆక్యావ్ బ్యారా రంగునుకు పోవచ్చును.

ఇండియా పోలిస్ సిద్ధపడి యుండిన వైపునాక తెలిపి పోయెను. ఉదాహరణ వోయెర్నెక్ అను జర్మన్ నావ వైస్రము లతోను, వారిభాగ్యలతోను, నుబ్బయ్యలతోను జర్మనీవద్దకు యులెరి గ్రేవులనుకు ఎదురుగా జరియెకజర్మన్ నావతో డికోట్టి భిక్షుచయ్యెను. దానికి చాలదెబ్బ తగిలినందున యాత్ర చేయలేదు. ఉదయముననుండినవారి సందరిని దిండివేసిరి. మరియొకనాడు తెలుగుచూచుచున్నాడు. ఆదాల్ఫు ఓయెర్నెక్ బొంబాయికి ప్రయాణమై పోవుచుండెను, లండన్, మార్చి 11-వ తేదీ నాల్గ.

గుంటూరువార్తలు (స్వకీయవిలేఖరుడు)

విద్యుత్తు:—మా కొత్త కలెక్టరుగారగు థామస్ పాస్ పోల్ ఐ. సి. ఎస్. దొరగాడు 8-వ తేదీన వారిపుట్టుకొని 11 వ 18-వ తేదీన విశుకొండ జమాబందీయంటుకై వెల్లికి కలెక్టరుగారు నుంచినది తెలిసినవారిని నాకు.

నర్సారావు పేటలో విద్యుత్తు విజయము అభీషేకముగా నున్న ఎస్. వీరరామస్వామిస్వామిగారు కొన్ని వ్యవహారపు చిట్టెలతో ఈ నెల 15-వ తేదీన గంటూరు పాడ్డుపార్వతి దివ్యుడి కలెక్టరుగారైన ఎ. డి. గుండ్లారావుపంతులు గారికి చార్జి ఒప్పచెప్పిరి. గుంటూరు ప్రాంతవరీ దివ్యుడి కలెక్టరు గానుండి మహంతి ఎం. పి. గారు నర్సారావుపేట దిండినది అభీషేకము నియమించుచిరి.

విద్యారాఖి:—ఇక స్పెక్టర్ ఆఫ్ స్కూలుస్ గా వచ్చిన టి. పార్థసారథి మెదటియూజుగారు 6 వ తేదీన చార్జివుచ్చు కొనిరి. గుంటూరు నందలి విద్యారాఖివారు శుభవేసి స్వాగతి మిచ్చిరి. ఇక స్పెక్టరు గారు కాలేజీ మున్నగు విద్యా క్రతిస్థానములను సర్వేక్షించు విజిటు చేయవచ్చునని తెలిపారు.

తెలిపారు:—మా పురమునలి గవర్నమెంటు అఫీసులు, బ్యాంకు, ఆసురములు, పెద్ద యూరోపియన్ వర్తక కంపెనీలకు భవనముల యిద్దరు డాక్టర్లు గృహములకు తెలిపారు. యింతయులకు ఏర్పాటు చేయబడిన కలెక్టరు గారు ఆలోచించుచున్నారు. వీటి కొరతయింపవలె ఎరియిండ్లను కావలసి యున్నది. డబ్బు ఇచ్చిన యేర్పాటు చేయవచ్చు. అంతకు పుచ్చు స. 11 వ తరూ 120 మొదలు 150 వరకు ఉండును.

కొత్తమార్కెట్టు:—ఆరంభం పేట-బ్రాడిపేటల నిమిత్త మేర్పరచిన మార్కెటుల మార్కెట్టు తెరవబడి చాల దినములైనది మార్కెటుల తెట్టలు జమ్మలకడ. నావుల మునిసిపల్ నాడు కొన్ని మార్కెట్టులకు యిక్కడికి తిచ్చివచ్చు త్తును నెంబునగోరుచున్నాను. తేయిడల దానికి వ్యయ పరచిన దనుకు వ్యభాషితులు.

మనసివర్ ఎన్నికలు:—పూర్వము జరిగిన తరువాత పేట వార్డు ఎన్నికలలో అక్షేపణ అర్జీలు తప్పించుకు ఆహ్వాది ఎన్నికలు తిరిగి ఏప్రిల్ 12వ తేదీన జరిగినట్లు కలెక్టరుగారు ఉత్తర్వు చేసి యున్నారు. పూర్వము ప్రత్యక్షముగ నిలిచిన ఎ. బాలిదాసు బి. పి. బి. ఎల్ గారును, మట్టుపల్లి కృష్ణయ్యగారును తిరిగి ఆభ్యర్థులుగ నిలబడిరి.

తాలాకాబోర్డు:—ప్రభుత్వమువారు గుంటూరు, తెనాలి తాలూకాబోర్డుల ప్రసిడింటుల వదవులు ఎన్నికలకు వదలినట్లు ప్రకటించిరి. కాని అయిన్నికలు కాలివారి టురం పూర్తియగునంతకు నుంచబడునని తెలిపియున్నది.

చిరేకప్రయాణము:—మాపురమును చుట్టువుచున్న నాదాపు తి అంధి కమ్మనిదార్డులు ఇంగ్లండు, అమెరికాదేశములకు కల్లి వ్యవహారముల వైద్యము లా చూపుచు విద్యుల విద్యులనుచును ప్రయత్నించుచున్నారు.

ధరలు:—ఆహారపదార్థముల ధరలు తగ్గలేదు. కాని, విద్యుదు మున్నగు వస్తువులు విరిగిన దొరకుచున్నవి. మిర్చి ధర చాల తగ్గిపోయింది. నెయ్యి పూర్వపు సీకె 1-కి రూ. 4 లా అడు వెలిగినది. ఇప్పుడు రూ. 2-10-0 వరకు దిగినది. బియ్యం కొత్తది రూ. 1-1 4 1/2 శేర్లు. పాతది 8 1/2 శేర్లు కందులు. నెయ్యి, మినుములు పిల్లరగా మాసిక 1-కి (రెండుశేర్లు) 9 అకాలవరకు యెత్తుచున్నాడు. గోధుమల రూ. 1-కి 8 1/2 శేర్లు వెల్లం, వీకె 1-కి 8 అ. పంకవండు ము. 1-కి రూ. 1-4-0 లు.

గుంటూరు తా. బోర్డు:—ఈ బోర్డునుండి యొకరిని జిల్లాబోర్డుకు ఎక్కుకొనుటకు 16 వ తేదీన తాలూకాబోర్డు భవనమున ఎన్నికలు జరిగినవి. దానికి మల్లెల శివరామ కృష్ణయ్యగారు (బావిపూడి) వి. చుక్కయ్యగారు (కొత్తపం) ప్రత్యక్షముగ నిలబడిరి. శివరామకృష్ణయ్యగారికి 8 వోట్లు, చుక్కయ్యగారికి 7 వోట్లును వచ్చినవి. శివరామకృష్ణయ్యగారి కెక్కువ వచ్చినందున జిల్లాబోర్డు సభ్యులయిరి.

జిల్లా సంఘము:—మొన్న జరిగిన గుంటూరు జిల్లా సంఘము సభలో నీ సంవత్సరము గుంటూరు మండలసభ గుంటూరు పురమునందే ఏప్రిల్ 17, 18 తేదీలందు జరిపబడునట్లు తీర్మానింపబడెను. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుని సభాధ్యక్షుని నామములు యందు తెలుపబడినవి. గుంటూరులోని "దర్బారు ప్రతి" ఆంధ్రప్రతిక సంపాదకులుగా నుండు చల్లా శేషగిరి రావు సంతకముగాను సభాధ్యక్షునిగ నుండుటకు ప్రస్తుత సభిస్థితులనుబట్టి అర్హులై యున్నారని ప్రాయశఛన్నది.

జిల్లా జడ్జిగారు:—మంగళగిరి మాన్ కేసులో ముద్దయికి మరణదండన, కల్నాడు దోపిడీ కేసులో కల్లువడిన 32 మందిలో 27 మందికి ఆరేసి సయముల కఠిన మైదుకు జిల్లా నెవన్ను జడ్జిగారు విధించిరి.

జిల్లా బోర్డు సభ:—ఈ సభ యా నెల 27 వ తేదీన విశుకొండలో జరుగును.

ఒక హెచ్చరిక.

ఎప్పుడు తలచినది అప్పుడే చేయుట
బుద్ధిమంతునికి లక్షణము.

రేపటిదినము నున మొకవేళ తేలికపావులు. బుద్ధి వంతులును, ముంవాలో వనగలవారును ఈ లైపుకు ఇన్ సూరురు జేయించుటయే ఇందుకు శ్రద్ధకు మైన జానావార ణము. తన లైపు ఇన్ సూరురు చే జనట్టి ప్రతిబుధులనును తన దుటుంబమును కష్టదశ నందు విడిచిపెట్టుటకు నురి యగును.

వివరములకు ఈక్రిందివిలాసమునకు వ్రాయుము.

The Indo British Trading Corporation Sole Representatives of the East & West Insurance Co Ltd.

65, Apollo Street, Bombay

or V. V. L. Narasimham Esq. Travelling Superintendent, Opposite Local Fund Engineers Bungalow Old Town Cocanada

India Equitable Insurance Company.

ఇండియా ఈక్విటబుల్
ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ,
పట్టాదారులకు హెచ్చు లాభములను పంచివెట్టు
భీమా కంపెనీ.
ఆంధ్రదేశమున ఏదెట్లు కావలెను.

డాక్టరు ఆచంట - లక్ష్మీవరక,
2112-6907 బి.పి., యమ్.వి.సి.యం.
మేనేజింగు డైరెక్టరు, మదరాసు ప్రాంత,
185, మాంటోరోడ్, మదరాసు.

ప్రకటన.

కృష్ణజిల్లా, కృష్ణ యాస్ట్రాక్ డెబ్బాభాగములో, కోడ్ల, యితరవలకు సామానుల సప్లయచేయుటవచ్చు (2) లెజ నాడ, యేలాడు దివిజనులలో మిట్టబోదేశములలో అన్నివలకు చేయబడుచున్న మరొక (3) యీ జిల్లాలో గోదావరి కెస్టాక్, కృష్ణ యాస్ట్రాక్ భాగములలో సామానుల సప్లయచేయుటవలె చేయబడుచున్న కృష్ణజిల్లా లోకములందు యింజనీయరు గారివల్ల 1920 వ సం. ఏప్రిల్ 1-వ తేదీ సాయంత్రం 4 గంటలవరకు బందలలో పెండ్లరు నాకొనుటకై కొనబడునని యందుమాలముగా తెలియజేయబడినది. పూర్తి అయిన పవరలలకు తెలుసుకొన గోరువారు లోకలు సుమ యింజనీయరు గారికి వ్రాసుకొనినయెడల అచ్చుపేసి పెండ్లరు గమనానాతోనన్ను, నోటీసుతోనన్ను తగు వివరములకు బడ నుగలరు. (2129)

టి. కె. టి. వీరరావు నాచారియర్.
బి. పి. యే. సి. యి.
డిప్రీవ్ బోర్డు యింజనీయరు, కృష్ణ.

ఇనాం! ఇనాం!!

రెండులకాల ప్రాంతముల మంపినవారికి
నలుదిగ్గంగులతో మిక్కిలి నాన్యముగా
మూర్తించబడిన 1920 వ సంవత్సరపు
చాన్సులకాలందేరు పంపబడును. వర
పూర్వమాత్రమే పంపుకొనువారికి బామ్మ
తేని క్యాండ్లరు పంపబడును.

Rajvaid Sri Bamandasji Kaviraj
152, Harrison Road
Calcutta
(674-2057)

విదేశతంత్రీవార్తలు

(రైతుల వజ్రస్థి)

జర్మను విప్లవము

వార్తలకు పూర్తిగ నమ్మలేము

బెర్లిన్, మార్చి 16:—14 తేదీన బెర్లిన్ పీఠంలో 18 మందిని చంపిరియు, హెర్ కాల్ట్స్ ఏజన్సీనుండి వచ్చువార్తలన్నిటిని పూర్తిగా నమ్మకుండు సీబలేవెనయు, తిరుగుబాటు చేసిన వార లిక్కి గెల్లెన తుమింపబడుటకు చూచుచున్నారనియు తెలియచున్నది.

వ్యాధిసమృద్ధిమైన ప్రభుత్వపు ప్రకటన

కోల్డ హేగ్, మార్చి 17:—కాన్ఫెడరేట్ల వ్యతిరేక చర్యలను దృఢముగా తిరస్కరించు నమోజేమనకే దక్షిణజర్మనీ ప్రాంతముల జర్మను సైన్యములు రాజధాని పూర్వమును విధేయత జూపుచున్నవనియు, నిరంకుశత్వమును ఖండించుచు బెర్లిన్లో కొందరు దుశానులు కట్టెరినియు బెర్లిన్ నాణ్యత లిక అల్లరలు జరుగవని హెర్ ఈబర్ట్ గారు చెప్పినయు వ్యాధి సమృద్ధిమైన ప్రభుత్వపు ప్రకటన లకు హెర్ కాల్ట్స్ గారు ప్రతిఠింపిరి.

రాయబారుల పథ విప్లవము

లండన్, మార్చి 17:—జర్మనీ విప్లవమునూర్చి రాయబారుల పథము నిష్పాదించు అలోచించిరి. బెర్లిన్ లోని విరాగు రాయబారి జర్మను వ్యాధిసమృద్ధిమైన ప్రభుత్వము నకు లేఖలు వ్రాసినయ్యారు. ఈజర్లు ప్రభుత్వమునం దొక వార్తను మిల్లిరాండుగారికి తెలియజేయుటకు వారిదర్శనమును మెయిర్ గారు కోరిరి.

బెర్లిన్ సిథి

లండన్, మార్చి 18:—సైన్యముల చూచి భయపడ మనసను బెర్లిన్ సిథి ఆంతర్భయంకరముగ నున్నదని చెప్పటకు పిలువెదె.

లండన్, మార్చి 18:—డాక్టర్ ఈబర్ట్ గారును, వ్యాధిమంత్రిగారు డాక్టర్ సిగ్మండ్ గారును బెర్లిన్ వ్యవహారములను చక్కచెట్టుచున్నారని జర్మను రాయబారివలన తెలియచున్నది.

ఒక రన్సు

బెర్లిన్ లోని సోషలిస్టు రిజిస్ట్రేటర్ స్థాపించి రనువార్త జర్మనీ రాయబారుల తప్పకుండా చెప్పచు ఖండించుచున్నాడు.

విద్యుదోజల పాలన

అనేకులు మృతినొందిరి.

కోల్డ హేగ్, మార్చి 18:—నిన్న రాత్రి బెర్లిన్ లో హెర్ టాట్టిట్టి గారి నైపుణులు బెర్లిన్ విమరుసకు పూర్వము భయంకరముగ వడంతులు పుట్టెను ఈ విషయ కోజుల కాల్స్ పరిపాలనలో వడంతులొడి మనశ్శయ మృతినొందిరి. రైల్వే పనివాళ్లు సమ్మెకట్టిరి. దోబ్బరిండువర్ష నైపుణులను గూతీలకును పోరాటము జరుగుచున్నదనియు, అంతిలో కూలీలు జయమునొంది ఆ కట్టణమును స్వాధీన పరచుకొని రనియు, రెండు వత్సరాల వారిలో ననేకులు మృతినొందిరినియు తెలియచున్నది.

హెర్ కాన్ఫెడరేట్ గారు రాజీనిచ్చుటకే, నైపుణ దొక డు యధ్యమంత్రియగునని తెలియచున్నది.

తిరుగుబాటు గావించినవారు రాజీనిచ్చుట.

బెర్లిన్, మార్చి 18:—హెర్ టాట్టిట్టి గారు కూడ రాజీనిచ్చిరి. వైస్ చాన్సలరుగారు నేనా నాయకత్వము వాన్ గెల్లెగారి కిచ్చిరి. హెర్ కాల్స్ మోటారుబండిలో గూర్చుని పారిపోయెను.

కాల్స్ కడసారిచర్చ.

కోల్డ హేగ్, మార్చి 18:—వ్యాధిసమృద్ధిమగు ప్రభుత్వమునండి, ఆయనన ఆయన నైపుణులను ఖీమించవలె నను అంగీకారము కాల్స్ పొందెనని తెలియచున్నది.

జర్మను యువరాజు.

అమ్మెరాను, మార్చి 16:—జర్మను యువరాజు చర్యలను జాగ్రత్తగ వనిపెట్టుటకు డబ్బి టార్పిడో నా వొడి కేయి రింగ్స్ చేరియున్నది.

ఇస్లాము మతము

విషమస్థితి అభిప్రాయము

లండన్, మార్చి 15:—తాము, మహమ్మదీయులకు నిరర్థకముగ నోరులకు పులికొట్టుచున్నారను వదంతి కేరలు ముల్లమునీ ను, ముల్లమునూ చచ్చించినపుడు, మహమ్మదీయులు విడిచివదల సీహక్యలు సంభవించలేదనియు, మహమ్మదీయులకు హతమైన కొన్ని క్లాసునీయును ఇంగ్లండునున్నవని చెప్పిరినియు, భారత దేశములోని మహమ్మదీయులలో అలసి నిట్టివాళ్లు తొలగ జూగజూగునటులు ప్రతిపత్తిచుచున్నారనియు కాంటన్టరీ అప్పిలిషన్ గారి లేఖనండి తెలియచున్నది.

లండన్ లో నొక ప్రమాదవేళము.

లండన్, మార్చి 17:—వార్త మొట్ట ముఖ్యము నిలిచుచున్నది యధ్యక్ష క్రొంద ప్రాధాన్యత స్వేచ్ఛలో సమావేశ మొకటి జరిగెను. సిరిసియా మాత్రము ఘోరముగ నున్నదినియు, అది జనశయన ద్రివిరు వరాను జేకొలుచూచి యురకుండు ప్రేమము చూపలేదనియు, సిల్ బర్న్స్ గారు చెప్పిరి. పిమ్మట, తుర్కీ లోని క్రైస్తవుల స్వేచ్ఛా జేయమలొనగ మిత్రమందలి గారి మాఖ్యముగ వ్రును జేయమలొనగ మొట్టనే తన ప్రతిపత్తి నుగా జేయవలసియున్నదనియు, వారి నిక వాతావరణమును సంక్షుల చేయవలసిదనియు కక్షప్రాంతినోపుకొండి ముల్లముగారికి కిమిజేయవలెననియు తిర్మాము గావించిరి.

తుర్కీ సిథి

నూతన మాత్రము జరుగునభయము

లండన్, మార్చి 15:—నూతన మాత్రము జరుగునభయమును గూచించువార్తలు మారాయో దగ్గరకున్న హద్దీన్ నుండి చేరుచున్నవని కక్షప్రాంతినోపులు కింతిజలక తెలియచున్నది.

కన్ స్టాంటినోపుల్.

అంగ్లేయులకు వ్యతిరేకముగ ప్రతిపత్తియు సజావులు

లండన్, మార్చి 18:—కక్షప్రాంతినోపులలో కాంతి లేదనియు, తుపాకులను, మందుగుండు సామానును నజగురికి పంపిపెట్టు చున్నారనియు, అంగ్లేయులకు వ్యతిరేకముగ ప్రతిపత్తియు నిల్చుచున్నారనియు కక్షప్రాంతినోపులకుండి తెచ్చుట తెలియచున్నది.

కక్షప్రాంతినోపులు, మార్చి 14:—విచారపడ జవరము లేదనియు, కక్షప్రాంతినోపులు భవిష్యత్తు గూర్చి సంకయింప రాదనియు సలహామె గారు చెప్పిరను.

సర్ జేమ్స్ హార్లేరు

బాగ్దాదు, మార్చి 20:—రెవెన్యూ జనరల్ సర్ జేమ్స్ హార్లేరు గారు ఈ దినమున బరావేరి.

బ్రిటీషు మంత్రివర్గములోని మార్పులు

లండన్, మార్చి 17:—డాక్టరు ముక్కుమారాగారిని కార్మిక మంత్రిగా నియమించిరినను, మెక్ కర్డి గారు ఆహార పదార్థముల కంట్రోలరుగ నుండెననియు వర్తకబోర్డులో శర్ రాబర్ట్ హార్న్ గారిని, నిజమించెదననియు డెయిరీ టెలి గ్రాఫు ప్రతిక వాయించున్నది.

కొయలిషన్

లండన్, మార్చి 17:—లిబరలు మంత్రిలు విముఖులై యుండుటకే కొయలిషన్ లోని యూనియన్ ట్యులను లిబరలు వారి నేతృత్వంబడియు ప్రయత్నములు కొనసాగుట లేదని తెలియచున్నది.

ఇండియా ఆఫీసు

లండన్, మార్చి 15:—ఇండియా ఆఫీసు నిమిత్తమై సివిలు సర్వీసులించనాలలో 78,500 పాన్లును మొదటిసారి కలిపిరిని తెలియచున్నది.

బ్రిటనులో ధర లభికముగుట.

లండన్, మార్చి 15:—ఫిబ్రెరీ నెలలో పరిక్ష చేయగా, మాఖ్యమైన 45 వస్తువుల ధరలు మూడు రెట్లెక్కువైనటులు తెలిసి.

ఫ్రెంచి వార్తాపత్రికలు

పారిస్, మార్చి 17:—అచ్చువేయుటకు కాగితముల ధరలు 1914 సంవత్సరము లగాముతు నిష్పాదించుట 9 రెట్లెక్కువైయెందున అనేక పత్రికల వారి చంచాల నధికము చేసి నటుల తెలియచున్నది.

కుక్క కాటుకుమందు

లండన్, మార్చి 17:—పార్మాక్ ఆస్టిరబీన్ సీరమ్ కు క్కుకాటువై క్రూరముగముతల ఇండ్లగును, వేళ్లులలో వని చేసిదనియు 90 మందికి కుక్కలు కలుగినవెంటనే నీవని ప్రయోగించుటవలన వారికి కెరిబాఫ యేమియు కలుగ లేదనియు తెలియచున్నది.

సి. యస్. వి బిరుదు.

లండన్, మార్చి 15:—టె హెంకలోని నూతన బ్రిటీషు మంత్రియగు వార్మెక్ గారికి రాజాగృహ సి. యస్. వి బిరు దొంగిరి.

ఖిలాఫత్ రాయబారులు.

లండన్, మార్చి 15:—కల్నల్ విడ్లిఫుడ్ గారికి జబాబిచ్చుచు, ఖిలాఫత్ రాజాగృహలకు 19 తేదీన కలుగుకొనుట కేర్పాటుచేసిరినని లాయిడ్ బార్న్ గారు చెప్పిరి.

భారతీయ వ్యవహారముల చప్పు.

భారతమంత్రి జీతములమాద నీనవత్సరపు నివిలు శర్మిగు అంచనాలో కలుపు కొంటుచే, భారత వ్యవహారముల చూచి చచ్చిండుట నవకాళముండు నని లాయిడ్ బార్న్ గారు ఎ. జె. డి. రీసుగారితో చెప్పిరి.

మిత్రమండలియును, డబ్బివారును

పారిస్, మార్చి, 18:—మిత్రమండలి సమావేశమై, సుధికి విరుద్ధముగ జర్మను యుద్ధ సాయగ్రి డబ్బి ప్రాంతములో నుండి బోనిచ్చుట వారులేదని డబ్బి ప్రభుత్వమునకు తెలియజేయుటకు నిశ్చయించిరి.

రోమానియా

నూతన మంత్రివర్గము

లండన్, మార్చి 18:—ఆంగ్లేయగారు నూతన మంత్రి వర్గమును మార్చిటుల బు కార్మిటుండి తెలియచున్నది. ప్రతి రైతుకును తనభూమిని సాగుజేయుటకు పిలుకలిగించి బాల్ల విసము రాజుండజూచు లిల్లండు భూస్వాములు నిరర్థభారము జూపుచున్నార. స్థితిగతులు భయంకరముగ నున్నవి.

కలకత్తా హోల్టర్లలో వ్యాధియుద్ధి బక్తండుగారు కలకత్తాలో క్రొత్తగా కేర్పరచిన ఓరియంటల్ నావిగేషన్ కంపెనీవై భిమార్తి బంగ్లాధూర్ చే తేబడిన దావాను విచారించ వారంభించిరి. ఆ ఓరియంటల్ నావిగేషన్ కంపెనీకి మెస్సర్స్ బ్యాండు కంపెనీవాని అధికారులు. వై దావా వీరున గా:—ప్రతివాది కంపెనీయొక్క మెంబర్ల రెజిస్ట్రులోనుండి పదికేలపేరులకు హక్కుదారుగా వ్రాసియుండు వాదియొక్క పేరును తీసివేసి దాని శరీర పరచ వలెననియు, ప్రతివాదికం పెని కి వాది కది కేల యా సాయము అపేరులకుగాను 2500 రూపాయలు ఖర్చుపరుచు నట్లయి లడగాను (ఇజ్మిల్లంపినట్లును ఉత్తపు ఇప్పించననదని వైదావా ప్రతివాదికం పెనియొక్క ముఖ్యనోటిసులకు చూచి, నమ్మి వాది కది కేలపేర్లకు దరఖాస్తు చేసెనని తెలియచున్నది. పిమ్మట మొట్టమొదటి పేజీహోల్టరులను తరువై కడలను కోరగా వారికి ఇజ్మిల్లంపినట్లన్న సమాచారమును వాదికి తెలియరచ్చెను. సాక్షులను పరీక్షింపబూనిరి, విచరణ జరుగుచున్నది

నోటీసు.

(2139)

కొంబి వెంటబాచాకల్లం సా|| కడమర విప్రుగవైన పాటిమన్న కిమ్మకు వగయరాలకు వితాల సక కారాయణ గారు తెచ్చిన కోపూరు డిస్ట్రిక్టు మానసపు కోట్ల స్వామి వెం 57/1920 ఉ దావాలో ప్రతివాది 27—8—20 తేది ఉదయము 11 గంటలకు నడరు కోట్లకు హాజరయి వని జరిపించుకొనెనయెడల శకోత్తుమందు వీక్షి కాబడును.

ఆర్. వెంకయ్య.

క్లిడర కొత్తయ్య

Major Maunsell, Staff Surgeon, has taken charge since yesterday of duties of Residency Surgeon from Col. R. F. Standage who has left for England on leave. Major Maunsell will also be leaving shortly on leave and it is understood Major Carey Evans is likely to come to Bangalore to take up the duties of Staff Surgeon and Residency Surgeon.

THE GERMAN REVOLUTION.

REVOLUTIONARY LEADERS FLY.

HEAVY CASUALTIES.

A Great Bolshevik Danger.

"Report's from Germany should be Received with Reserve."

LONDON, March 16.

BERLIN.—Herr Kapp's press agent informed Reuter's correspondent that there was a great Bolshevik danger. The announcement was generally regarded as the preliminary to the regime's retreat. The agent warned correspondents against appearing in the streets as a communist revolt was expected. The general strike threatens to deal the revolutionaries a mortal blow coupled with the decisive fact that those in command of the revolt have no political prestige, and that their power depends on machine guns. It is estimated that eighteen were killed in the streets in Berlin on the 14th. Germany is dominating the whole cable news at present. It is a fact that the Kapp regime's censorship is being utilised to disseminate falsehoods. It is necessary, therefore, to re-emphasise the warning that reports from Germany should be received with reserve. The first example was the Junker Government's declaration that it had been recognised by the Allies and the second a detailed announcement of an agreement when actually the Constitutionalists had refused to negotiate.

Revolutionaries' Position Insecure.

Reuter's Berlin correspondent declares that the new regime is beginning to find its tenure insecure and the revolutionaries are mainly concerned with the prospect of obtaining an amnesty.

The Real-Test Militarists vs., Monarchists.

A telegram from Stuttgart dated 17th and obviously not censored in Berlin declares that the real test is not between Ebert and Kapp, but directly between Militarists and Monarchists and the workers and that Kapp has succeeded in virtually uniting all German workers, the decision of Prussian Railway Enginemen to strike until Kapp had retired being most important. Furthermore, Saxon railwaymen are holding an eight day's strike. Wurtemberg railwaymen have joined in and it is reported that the Bavarians have followed their example.

Chancellor Offers to Resign.

LONDON, March 17.

A telegram from Berlin to the *Frankfurter Zeitung* says that Herr Kapp and Luettwitz have offered to resign unconditionally as a result of the Independent Socialists' ultimatum in which they stated that they would establish a Soviet Republic.

A Soviet Republic Proclaimed.

LONDON, March 17.

BERLIN.—A Soviet Republic has been proclaimed at Eisleben Saxony. Fighting between Communists and troops has occurred at Elberfeld. Communists were defeated and a thousand of their number are reported to have been driven into occupied territory, where they have been disarmed by the British.

Militarist and Monarchist Plot.

Diplomatic circles in London have definitely learned that General Von Lettow Vorbeck, formerly Commander in German East Africa has joined Herr Kapp's regime and become Military dictator of Mecklenburg, which is regarded as ominous also that General Schmettow has thrown in his lot with Kapp. Meanwhile, uncensored messages, brought to London by hand, emphasise that the plot was undoubtedly engineered by Military and Monarchists aiming at the restoration of the throne. The latest reports state that the general strike in Germany is the most complete stoppage of work ever experienced there. Fighting between troops and workers continues to be frequent. The death roll at Dresden is now fifty-nine. A telegram from Hamburg dated the 16th reports the collision in the streets between the Security Guard and 'Spartacists' seventeen being killed and wounded. The authorities there discredit the report Lettow Vorbeck is marching.

Constitutional Governments Declaration.

LONDON, March 17.

COPENHAGEN.—A telegram from Stuttgart dated the 16th says that the Minister, Herr Koch issued declaration stating that Kapp was about to collapse his influence being limited to parts of Berlin and parts of East Germany. The regular army in the entire West and South Germany and Saxony has remained loyal to the National Assembly. Employers in Berlin closed down their works and shops as protest against the dictatorship Herr Ebert interviewed on the 16th reaffirmed that there was no question of an understanding with Berlin leaders of revolt insisting on their unconditional retirement.

Council of Ambassadors and Revolution.

LONDON, March 17.

The Council of Ambassadors yesterday considered the situation created by the recent events in Germany. It is believed that definite action has been taken. German officials at the Legation were busy during the afternoon and Mayer asked for an audience with M. Millerand to communicate a message from the Ebert Government. Nothing was published at Stuttgart, the French Charge d'Affaires is maintaining diplomatic relations with the Constitutional Government. He is in constant touch with the President of the Peace Delegation.

Berlin Breathes Free.

LONDON, March 18.

The situation in Berlin is regarded as not so serious, although general uncertainty prevails regarding the attitude of the troops throughout Germany.

Ebert Directs Affairs in Berlin.

LONDON, March 18.

A German Delegation states that the direction of affairs in Berlin is in the hands of Dr. Ebert and the Minister of Justice, Dr. Schiffer.

A Contradiction.

The Delegation denies that the Soviet Republic has been proclaimed in Berlin.

Spartacist Movement.

It is understood that a spartacist movement continues in the suburb, but the strength is exaggerated by Militarists with a view to forcing co-operation of all the parties with the new Ministry.

A Five Day Regime. Heavy Casualties.

LONDON, March 18.

COPENHAGEN.—Acute tension prevailed in Berlin last night fears being expressed of a clash before Herr Luettwitz troops had evacuated the city. Records of casualties throughout the country as a result of a five day Kapp regime, are estimated at many hundreds dead. A general strike of railway men has been declared off. Serious risings are reported from Duesseldorf, Dorimund and Halle. At Doatmund heavy fighting has taken place between the regular troops and the workmen. The latter have been victorious and have taken possession of the town. Many have been killed and wounded on both sides.

Professional Soldier as Minister of War.

It is reported that Herr Noske is resigning and it is anticipated that a professional soldier will become Minister of War.

British Attitude.

LONDON, March 17.

Herr Kapp called on Lord Kilmarnock, the British Charge d'Affaires, who refused to enter into relations with him.

Entente Government's Anxiety Grave Events Impending.

LONDON, March 17.

Although the resignations of Herr Kepp and General Luettwitz have apparently cleared the air for the moment, their action leaves Germany without an active Government in the capital, while Ebert's powers have greatly diminished through the flight and dispersal of leaders. Meanwhile the Extremists have taken advantage of the interregnum to gather their forces and organise Soviets in many directions. Warnings are uttered in Berlin of grave events impending, forecasting a real revolutionary movement of Spartacists to seize power and the situation is viewed with anxiety by the Entente Governments.

Holland and Ex-Kaiser.

HAGUE.—The Prime Minister states that Ex-Kaiser has given an assurance to the Government that he will abstain from any political action and consequently will not compromise Holland politically. The royal decree simultaneously says it down that the Ex-Kaiser's residence shall be in the province of Utrecht. The Government will fix the exact locality later.

Revolutionaries Resign and Run.

LONDON, March 18.

BERLIN.—Herr Luettwitz has also resigned. General Von Seeckt has been entrusted with the command of the troops provisionally by the Vice Chancellor. Herr Kapp fled in a motor car. The Communists in the South East and North parts of Berlin are constructing barricades.

Kapp's Last Act.

LONDON, March 14.

COPENHAGEN.—A message from Berlin states that one of Herr Kapp's last official acts was to conclude an agreement with the Constitutionalists for an amnesty for himself, his staff and troops.

To Watch German Crown Prince.

LONDON, March 16.

AMSTERDAM.—A Dutch torpedo-boat has arrived at Weiringen to watch the ex-Crown Prince.

Leipzig Court of indict Revolution Leaders.

LONDON, March 18.

AMSTERDAM.—Ebert has ordered Leipzig court to indict leaders of revolution.

Baltic troops fire on Crowds.

LONDON, March 18.

Berlin Baltic Troops assembled in Wilhelmstrasse and under Denlinden in marching order and with flags flying prior to departing. Immense crowds jeered at troops and booed them and troops becoming enraged fired twice wounding several persons.

Serious Fighting.

LONDON, March 18.

COPENHAGEN.—Message from Stuttgart states that Bauer Cabinet has demanded that troops shall be placed under a general, not concerned in revolt and pro-constitution, that Iron Division and officers companies shall be immediately abolished and that Naval Brigade shall be disbanded. Serious fighting has occurred at Hagen (Westphalia) in which regular troops, after losing thirty killed and seventy wounded, surrendered to workers whose losses were only two killed and several wounded.

The New Cabinet. Schiffer Chancellor.

LONDON March 18.

AMSTERDAM.—Message from Berlin states that the Cabinet will be constituted on March 19th and will include Schiffer as Chancellor, Von Seeckt as Minister of War and Cund, manager of Holland America line, as Minister of Finance.

TURKEY

The Turkish Situation. Alarming Messages Portend Fresh Massacres.

LONDON, March 15.

A telegram from Constantinople reports that alarming messages from Hadhin, in the vicinity of Marash, portend fresh massacres. The Minister of Interior has informed the Armenian Patriarchate that the Government is unable to restrain manifestations of national sentiment in distant provinces, but guarantees the security of the Ismid area.

Anti-British Propaganda in Constantinople.

LONDON, March 13.

A Constantinople message to the *Times* says that a feeling of uneasiness prevails in the city, notably in Scutari, where, it is believed, that arms and ammunition are being distributed. Energetic anti-British propaganda is being carried on.

Pessimism Deprecated.

CONSTANTINOPLE, March 14.

Saleh Pasha in an interview deprecated pessimism and declared that the future status of Constantinople was beyond doubt.

Against Islam.

Archbishop of Canterbury's Protest.

LONDON, March 15.

The Archbishop of Canterbury in letter protests strongly against the suggestion that he is fomenting an agitation against Mahomedanism. On the contrary, when discussing the Cruelty and misrule with which the Turk has ill-treated Christian peoples in the Turkish Empire, he has taken pains to point out that it is not the Islam of the Turkish people which he has denounced. I know, he says, the nobler side and sometimes high traits of Islam and I am convinced that thousands of high minded Mahomedans detest these cruelties as cordially as I. The Archbishop of Canterbury says he would rely on the good feeling of our Moslem fellow-subjects in India to unite with us in the difficult task of trying to render impossible a recurrence of these wicked horrors.

A Mass Meeting in London.

LONDON, March 17.

A mass meeting in Trafalgar Square presided over by Mr. Aurthur Williams, M. P. passed a resolution on the motion of Mr. Noel Buxton expressing horror at the massacres in Cilicia and protesting against the alleged neglect of Britain and France, which had rendered the massacres possible. The resolution demanded that the Allies, especially Britain, shall immediately take all the necessary steps to secure the liberty and safety of subject races in Turkey who should be placed under the protection of the League of Nations. A resolution was also passed urging the British Government promptly to remove the Sultan from Constantinople.

Allies Occupy Constantinople.

LONDON, March 17.

CONSTANTINOPLE.—The City was occupied by Allied Troops yesterday morning. There was no trouble, City being normal and quiet. All Allied Troops including a strong Indian Contingent comprising of Moslems, took part in the occupation, also Allied Warships British Warships alone landed four thousand Bluejackets and Marines and guns of "Benbow" were trained on Stamboul. Another British Warship took up its position facing the Arsenal and other warships in Bosphorus were cleared for action. Number of possible disturbers of peace were arrested including Commander of Tenth Division.

"Occupation Liable to in Definite Extension."

On occasion of occupation the Allies issued a manifesto stating that, in view of the Nationalists continued policy of outrage and resistance in spite of Allies Nacific policy, the Allies had decided upon military occupation to secure the fulfilment of peace conditions. Occupation was provisional and was not opposed to Sultan's authority, but was reinforcement of his control of Ottoman administration in all possible directions. Occupation was liable to indefinite extension in event of massacre or other trouble. Occupation was an attempt to rally Turks to the work of rebuilding Ottoman prosperity, in obedience to the orders of the Sultan and it necessitated the arrest of certain ringleaders who would be held responsible for the results of their reckless act.

Persons Arrested.

LONDON, March 18.

CONSTANTINOPLE.—Those who have been arrested by the Allies include Djemal Pasha, late Minister of War, Djavid Pasha, Chief of staff and one of Imperial Princes.

Wilson Says "Eject the Turks from Constantinople."

LONDON, March 18.

WASHINGTON.—Message says.—It is semiofficially announced that Wilson has informed the acting Secretary of State that he favours the ejection of Turks from Constantinople and that this view will be duly conveyed to the Allies.

The Turkish Question. Feeling in Britain. Weary of Turkish Trickery.

LONDON, March 16.

The Moslem Committee in London circularised the members of the House of Commons with three pamphlets on the Turkish question, whereof one is a bitter attack on Greeks in Smyrna. While the Indian deputation is seeing the Premier, telegrams from India also indicate the strength

of Moslem feeling. It is necessary, however, to emphasise that all this, apart from the India Office and Anglo-Indians, leaves the British public unmoved. Only a stupid extremists are endeavouring to accentuate religious feeling. One poster calling attention to the Trafalgar Square meeting on behalf of Turkey's subject races depicts sandalled foot stamping on the Cross. It is surprising that the Archbishop of Canterbury troubled to deny religious antagonism since he has never shown any indication thereof. The British public is unfeignedly weary of Turkish political trickery both in Europe and Asia, the constant massacring of subject peoples, and the immovable antipathy to all forms of civilisation. Its desire is not in any way to harm Moslemism, but to terminate the era of secular misgovernment culminating in duplicity during the war. Mr. Lloyd George undoubtedly continues to have strong general support in an advanced Turkish policy.—*Madras Times*.

ENGLAND

India in Parliament.

Passages to Bombay.

A Question Re S. S. "Dufferin."

LONDON, March 15.

Replying in the House of Commons to Mr. Mackenzie Wood, Mr. Fisher denied that the S. S. *Dufferin* from Southampton for Bombay was insanitary and crowded. He declared that the ship was thoroughly disinfected prior to sailing and the passengers' berths were on lines adopted for passenger steamers to India, although it was impossible to give passengers the normal space. He understood there had been a certain amount of sickness in the latter part of the voyage, but there was no reason to believe that the outbreak was serious but he would inquire of the Indian Government.

Discussion of Indian Affairs.

Replying to Sir J. D. Rees, Mr. Lloyd George stated that as this year's Civil Service Estimates provided for the cost of the salary of the Secretary of State for India, an opportunity to discuss Indian affairs would arise on the Civil Service Estimates and not on the East India accounts.

The Khilafat Deputation.

Replying to Commander Wedgewood, Mr. Lloyd George said that he had arranged to meet the Khilafat Deputation on the 19th instant.

Joint Committee to Advise on Draft Rules.

LONDON, March 17.

In Commons replying to Ormsby-Gore, Fisher stated that he hoped very shortly to reappoint a Joint Committee on India Bill to advise on the drafting of rules. He thought that there would be some change in the personnel of Committee.

"Mohammed Ali no Dealing with Germany"

Col. Yate protested against Premier's receiving Mohammed Ali on the ground that he was interned in India for corresponding with the enemy during war. Fisher replied that he thought Mohammed Ali had no dealing with Germany.

"Lajpatrai never Prosecuted for Sedition"

Replying to Col. Yate, Fisher stated that Montagu had decided to allow Lajpatrai a passport from America to India in October, prior to the amnesty which had not affected the question. He pointed out that Lajpatrai was never prosecuted for sedition. His writings, however objectionable, might seem cloaked by the assertion that he wished constitutional changes in India and was not working for separation from British Empire.

An Afghan Envoy Despatched to Teheran.

Replying to Rees, Fisher stated he understood that an Afghan Envoy had been despatched to Teheran.

Civil Service Estimates.

Replying to Ormsby-Gore, Fisher stated that 78500 sterling in Civil Service estimates towards the cost of India Office, with forty thousand sterling contributed by Indian revenues for Imperial services by India, was provisionally estimated to cover the cost during the coming financial year of salaries of Secretary of State, Parliamentary Under-Secretary of State and administration, as distinct from agency functions of India Office.

India Office on the Estimates.

LONDON, March 17.

The Civil Service Estimates include for the first time £71,500 sterling in respect of the India Office.

Cost of Living in Britain.

A Record Rise.

LONDON, March 15.

A record rise in the cost of living occurred in February, the average prices of forty five representative commodities were trebled.

Sporting.

National Cross Country Championship.

LONDON, March 15.

The following is the result of the National Cross Country Championship at Windsor:—Guillemot, France, first 61 min. 9 and 45 secs. Clibbon, Birchfield Harriers second, 61 mins. and 57 secs. Vose, Warrington Athletic third 62 mins. and 11 secs. The team placings were:—Birchfield Harriers, 54 points. Survey Athletic 60 and Hallamshire Harriers 188.

Indian Cadets in England.

LONDON, March 15.

Speaking at the reception at the Indian centre in Cromwell Road to meet Indian cadets for Sandhurst and the first Indians nominated to the Indian Civil Service who have arrived in England for probationary training, Sir William Duke emphasised that the success of the great experiment of opening the Imperial services in India to the recruitment of Indians in India on a large scale would be to make their sojourn in England as helpful and pleasant as possible. Thirty-two Indians have arrived or are due in England for probationary training and fourteen cadets for Sandhurst.

Politics in Britain.

British Cabinet Changes.

LONDON, March 17.

The *Daily Telegraph* states that Dr. Macnamara has been selected as Minister of Labour. Mr. McCurdy will become the new Food Controller and Sir Robert Horne will go to the Board of Trade.

Fusion of Unionists and Liberals.

Unexpected Opposition.

LONDON, March 17.

It is stated that the programme for the fusion of the Liberal and unionist wings of the Coalition into a new party is not going well owing to the unexpected opposition of Liberal Ministers, and that Mr. Lloyd George at a conference yesterday evening undertook not to take precipitate action at to-morrow's meeting of the Coalition Liberals.

Coalition must Continue.

LONDON, March 18.

Lloyd George in private conference with Coalition Liberals to-day emphasised the necessity for continuing coalition in order to combat the insidious Socialist Propaganda which is being carried out among working men. No resolutions were proposed apart from a vote of thanks to the Premier.

Miners Federation.

Waits on the Premier.

LONDON, March 18.

Miners Federation to-day waited on Prime Minister, Bonar Law, Horne and other members of Government and submitted their demand for increase in wages of three shillings a day for men and eighteen pence for boys. Lloyd George suggested that the demand should in the first place be examined by the Coal Controller. Coal Owners Federation Hall has agreed to meet the Coal Controller on this question to-morrow.

The Political Confusion.

Views on the Proposed Fusion.

LONDON, March 16.

The political confusion is now very great. Most Unionists are greatly alarmed by fusion. An independent body of members of the House of Commons met to-day nominally to consider the Home Rule Bill, but the discussion drifted on to the present political situation, and it was decided to send a letter to Mr. Bonar Law demanding the immediate summoning of the Party. The Carlton Club considered the whole situation. Mr. Neville Chamberlain presided, 66 members at once signed the letter. Personally I do not think the Coalition is ready for 'fusion', though undoubtedly Mr. Lloyd George must form his own political machinery in the constituencies since Liberal executives, under tampering by the Asquithites, are turning down both Coalition members and candidates at Darford and Camberwell which latter, Dr. Macnamara is contesting. It is not absolutely certain what Mr. Lloyd George will say on Thursday, but he certainly intends to outline a strong Liberal policy, and the creation of machinery in the constituencies. It is not quite clear whether the fusion idea will be ultimately recommended by both Wings. Probably the Unionists are waiting to see how the eat jumps after Thursday. Mr. Lloyd George has no intention of appealing early to the country and intends to wait till most of his schemes have borne fruit. Hence the election chances are best in 1922. Mr. Asquith's two speeches in the House of Commons hitherto have been notably in favour of the Coalition policy.—*Madras Times*.

An Investiture.

LONDON, March 15.

H. M. the King has invested Mr. H. C. Norman, the New British Minister at Teheran, with the insignia of the Companionship of the Star of India.

Obituary.

Sir Robert Morant.

London, March 15.

The death of Sir Robert Morant is announced.

Lieut-General Sir James Haldane.

LONDON, March 20.

BAGHDAD.—Lieut-General Sir James Haldane arrived at Basrah to-day.

FRANCE

Paris Taximen's Curious Plight.

LONDON, March 17.

The Taximen of Paris doubled their fares a week ago, whereupon the public struck and many taximen are now offering the old rate.

French Newspapers.

Seriousness of Paper Shortage.

LONDON, March 17.

PARIS.—Havas Agency says French Newspapers are giving much prominence to the serious position of the press due to the shortage of printing paper, the price of which has increased nine-fold since 1914. Several newspapers announce an increase in price.

RUMANIA

Rumanian Crisis.

Due to the Peasant Bill.

A New Cabinet.

LONDON, March 18.

A message from Bukharest states that M. Avarescu has formed a Cabinet, which act is tantamount to the dismissal of M. Vaidavcavse.

The Rumanian crisis is due to the landowner's opposition to the Bill, providing for the possibility of every peasant owning his land, which was designed as the most effective preventive against Bolshevism.

AFRICA

South African Elections.

Position of State Parties.

LONDON, March 19.

CAPE TOWN.—Following is the final position of the State Parties in the South African Elections. South African Party 40, Nationalists 43, Unionists 25, Labour 21, Independents 3, Nationalists have gained eighteen seats.

JAP

China and Japan Act in Unison.

LONDON, March 18.

"Times" learns from Kharbin that it is reliably stated that Chinese and Japanese Governments have agreed to act in unison in Far East Chinese Contingent consisting of four and Japanese of three divisions.

NETHERLANDS

Allies and the Dutch.

Attention Drawn for Allowing German Material.

PARIS, March 18.

A Conference of Ambassadors has decided to draw the attention of the Dutch Government to German war material, which is repeatedly traversing Dutch territory, contrary to the Peace Treaty.

NEAR EAST

King of Syria Summons to Paris.

LONDON, March 17.

TEMPS understands that Emir Fiesul has been summoned to Paris to explain his conduct at Peace Conference.

GENERAL

Freight From Australia.

Special Provision for Wheat Transport.

LONDON, March 17.

A large meeting of the Eastern Steamship Lines considered a statement of the Shipping Controller that additional tonnage would be required to bring wheat from Australia in April, May, and June. It is understood that special provision will now be made to bring three hundred thousands tons of wheat in liners during those months.

The Afghan Campaign.

"Times", on Monro's Despatch.

LONDON, March 17.

The *Times* says:—General Sir Charles Monro's despatch shows that despite occasional breakdowns, Army Headquarters in India ran the Afghan campaign a good deal better than was supposed. Sir Charles Monro's unnecessary adoption of the transitional reticent methods of Simla was responsible for the fact that more was heard in England of defects than the good work done. Sir Charles' Munro does not remove the impression that his attention was too closely concentrated on the Khyber and that the Afghan threat to the Kurram and Tochenlines was ignored or treated as of minor importance for far too long.

Success of Posteur Anti-Rabies Treatment.

LONDON, March 17.

The success of the Posteur anti-rabies serum, during eighteen months in England and Wales, has been very remarkable. The serum was injected into ninety people who had been bitten and not one contracted hydrophobia.

De Valera reviews troops.

LONDON, March 18.

NEW YORK.—De Valera from the steps of St. Patrick's Cathedral yesterday reviewed the semi-military procession estimated at 25000, including thousand Indians. Governor of New York State and Mayor of New York occupied reviewing stand.

(ASSOCIATED PRESS.)

The Mail Steamer *Neuralia* which left Bombay on 16th ultimo arrived in London on Sunday the 14th instant.

Mail steamer *Angora* with outward mails of 11th instant, arrived at Port Said on Friday the 19th instant.

Anchor line *Massilia* outward bound signalled at Perim on 20th instant and if due to arrive here at 10 p.m. on 26th inst.

Justice Sir Ashutosh Mukherjee acts as Chief Justice of Calcutta High Court, vice Sir Lancelot Sanderson granted furlough.

It is announced that Mail steamer *Sardinia* with outward mails of 4th instant, is expected to arrive in Bombay at 1 p.m. on Wednesday (to-morrow)

At a well attended meeting of Government Pensioners a committee was appointed to memorialise the Viceroy asking for an increase of pensions owing to high cost of living.

The local *Maharashtra* announces that the political agents orders deporting three gentlemen of Rajadagon a feudatory state, for having formed a league to help strikers have been withdrawn by the Local Government and the deportees returned to their respective homes.

Owing to great rush on British Postal Orders, the stock of such orders held in this country has been almost exhausted. The Director General of Post and Telegraphs regrets that Indian Post Office will consequently be unable to meet public demand for British Postal Orders for some time.

Imperial Legislative Council.

(Concluded from Yesterday.)

DELHI, March 22.

Mr. Hailey.

Mr. Hailey said that in Government service there was no particular reason why an undivided family should be allowed a deduction for such expenses as marriage which other people were not allowed to deduct from their income, nor should it ever have been possible to purchase large amounts of gold and silver and enter them as part of ceremonial expenses. Then again the original privilege as conceded by the existing act allowed the reduction of any such sums of money as were finally allotted to any of the members. The Government consulted many persons on these questions and came to the conclusion that in the case of large outlay of a Hindu undivided family that ceased to be really undivided. Therefore in principle and in practice these two reductions were, in Government opinion such as should not be repeated in the end. At the same time the Government was anxious that they should not lose any tax which was accruable to them and for that reason he was prepared to accept Mr. Sarma's amendment and not the amendments of Kai Sitanath Roy Bahadur entered in the agenda which aimed at entirely depriving the Government of their revenue.

Mr. Sitanath Ray.

Mr. Sitanath Ray was asked by the Viceroy if he would withdraw his amendments after Mr. Hailey's remarks.

Mr. Ray was not ready to do so, but enquired if the Finance Member would be prepared to accept his amendments in any shape.

Mr. Hailey said that he did not agree to accept these amendments.

Mr. Ray.

Mr. Ray then said that justice had not been done to Hindu undivided families. They should be placed on the same footing as companies and not made to pay at a gradual rate up to three annas in the rupee, when companies would pay only at flat rate of one anna in the rupee. He pointed out that the amount allotted to individual members of Hindu undivided families did not escape taxation. He also referred to the fact that the Finance Department had issued a circular demanding taxpayers to declare their expenses from their secondary income. That was beyond the scope of the act and extremely harsh and unreasonable. In case his first two amendments were rejected he said he would urge the restoration of the exclusion clauses of the former act in the case of Hindu undivided families and unregistered firms.

H. E. the Viceroy.

The Viceroy said that as Mr. Ray had moved all his amendments together he would put them all together.

Mr. Hailey.

Mr. Hailey replying on behalf of the Government said the two points raised by Mr. Sitanath Roy were firstly the restoration of existing deductions of money from the income of a Hindu undivided family and secondly that such family for the purposes of taxation should be treated on equal footing with other companies. As regards deductions it would be quite unfair to continue it. What ever concession the Government could possibly make it had done so by accepting Mr. Sarma's amendment purporting to raise the minimum from 60,000 to 75,000. He feared that the principle of one anna flat rate could not be applied to undivided Hindu families. There could possibly be no comparison between such Hindu families and companies. In the case of the latter a shareholder of a company would have to pay tax on his individual income as well as share the super-tax paid by his company as a whole, while in the case of Hindu undivided families there would be no such duplication. That was the essential difference which precluded the possibilities of putting companies and Hindu undivided families on equal footing. Concluding Mr. Hailey said:—In my opinion by accepting Mr. Sarma's amendment we have given to undivided families all concessions to which they are entitled. In fact we are liable to be attacked in some quarters for having given so much. I don't think it would be justifiable on behalf of general tax-payers that we should make any further concession to Hindu undivided families.

Mr. Chanda.

Mr. Chanda said that though he wanted to keep silent the lawyer in him was making him speak. He spoke about the Hindu undivided families under the Daijibhaga law and supported Mr. Ray's first amendment.

All the three amendments were put to the Council and negatived.

Sir Fazulbhoy Currimbhoy.

Sir Fazulbhoy Currimbhoy moved an amendment to the Super-Tax Bill to the effect that where the income of an individual or a company assessed to Super-Tax under this act included a dividend paid by a company, assessed during the year, the said assessment shall be reduced by the amount of tax payable on the dividend at the rate of one anna in the rupee. He said that in India industries were run by joint stock companies and if an individual put his money in industries and received his dividends he was to pay super-tax on those dividends for which super-tax was already paid by the company. This would discourage the people to put money in industries. It was not equitable that a man should be charged twice and thrice in respect of the same income and his amendment was intended to prevent that.

Mr. Crum.

Mr. Crum supported the amendment and said that at a time when endeavours were being made throughout the British Empire to impose double taxation as soon as possible, it was very wrong that in this country they should not only provide for double taxation but provide for the same tax twice over on the same income. An individual whose income was derived generally from companies was in a worse position than one whose income was derived through other sources.

Mr. Hailey.

Mr. Hailey said that what they were imposing now was not a double taxation but a form of taxation well known in many countries of Europe. It was justifiable to impose corporation tax because a corporation had shareholders who enjoyed protection up to the extent of the amount of their share and the

other was only a maintenance of super-tax. Referring to the argument that this kind of taxation would discourage Indian industry, Mr. Hailey said:—Last year we had super-tax which brought us 170 lakhs of Rupees. We were told that the method of taxation was undesirable and that it was imposed in a form which is detrimental to industry. In spite of that in the first months of the year there were 153 new industrial companies started with a total capital of 166 crores. Our super-tax was announced on the 1st March and there has been no indication in the market as to its adverse effect.

Sir Fazulbhoy.

Sir Fazulbhoy replying pointed out that as the result of the passing of profit tax bill last year, shares in Bombay Market went up. No doubt this super-tax would not be very injurious but at the same time companies would be unfairly treated.

The amendment was negatived.

Mr. Crum.

Mr. Crum then moved that the bill as amended be passed. Mr. Crum supported the bill but said it had still many objectionable features. He particularly referred to the hard treatment to which this bill would be putting companies trading in India and registered in the United Kingdom. At a time when the discussion of double taxation within the Empire was so much before them it was very hard that companies registered in the United Kingdom should be forced to pay double taxation in India. Mr. Sarma in his speech the other day on Indian electricity act had referred to what he called foreign companies, including in that expression German companies, Austrian companies and companies registered in the United Kingdom. I do think that at a time such as the present when we are all trying to do our best to work together for the future Government of India the best Government of India and the Government of India as part of British Empire it is a great pity that British companies should be referred to as foreign companies. I hope that Mr. Sarma will be able to show later that it is not his intention. The reason why I refer to this is that I ask the Council and the Finance Member to treat British companies trading in India on generous terms. In view of the fact that Great Britain allows reduction in the case of income-tax charged in colonies. Is it asking the Government of India too much to allow similar concession in the case of super-tax charged in India.

Mr. Sarma.

Mr. Sarma said that super-tax act would be coming under revision from time to time and he hoped that Mr. Crum's apprehensions regarding companies whose dividends were extremely small would be taken into consideration. When he drew a distinction between Indian and foreign companies he did not mean to include under foreign head those companies which were registered in the United Kingdom but whose capital was invested in India. He sympathised with Mr. Crum that companies registered in the United Kingdom would under the present system undergo duplicate taxation.

Mr. Hailey.

Mr. Hailey replying to the debate said that regarding the point raised by Mr. Crum in connection with the double taxation within the Empire the Government were not able to make any definite reply at this present moment. He understood a committee appointed at Home had reported on this question and its report was expected shortly. That would be the proper time to arrive at any conclusion. As regards present super-tax it was going to enter a state of experiment and if a more equitable form of taxation could be struck upon he would take the earliest opportunity of approaching the council.

Bill Passed.

The bill as amended was passed.

Indian Army Act Amendment Bill.

The Commander-in-Chief moved that the Indian Army Act Amendment Bill be taken into consideration and passed. The motion was agreed to and the bill passed without discussion.

Paper Currency Act Amendment Bill.

Mr. Hailey.

Mr. Hailey in moving that the Indian Paper Currency Act Amendment Bill be taken into consideration, said:—When this bill was first introduced in the council it was somewhat fully debated. As I explained on that occasion, it is not the class of bills, which we should care to put before the Council for acceptance as permanent measure and I rely upon the support of the council mainly on the fact that the measure is a temporary one to meet a passing need and to avoid what might otherwise be a distinct measure of inconvenience to Indian Trade namely an undue stringency of the money market. I can only repeat here the guarantee which I previously gave the council that its powers will be utilised only as a last resort. We shall endeavour we are indeed endeavouring to take notes of the market rather than use powers of creating 'ad-hoc' securities. We wish to continue to do so as long as conditions permit. We have no desire however to incur the danger of hasty deflation which is capable in our opinion of bringing as much injury to trade and industry and consequently the public generally as a hasty inflation of our note issue. With this assurance of our intentions in the matter I beg to move that the bill be taken into consideration by the Council.

Mr. Crum.

Mr. Crum said that the sale of Reverse Councils was in the interest of India. No doubt there was speculation in the market but he hoped the Government would by so issuing tenders try to settle down the market.

Pandit M. M. Malaviya.

Pandit Madan Mohan Malaviya said that there was a limitation prescribed for keeping securities and Indian paper currency reserve in British securities. The object of the bill was to abolish this limitation and unless it was made clear in the statement of objects and reasons that it was necessary for the purpose of Government that limitations imposed should be altered or removed he would oppose to the Bill.

Sir Fazulbhoy Currimbhoy also opposed the Bill on principle.

Mr. Hailey.

Mr. Hailey protested against the insinuation that the policy of the Secretary of State was guided by British treasury and said that as to the actual effect of exchange policy on the balance of trade there were two diametrically

opposite views in India and so he could not say one way or another.

Bill Passed.

The bill as amended was then passed.

Hindu Marriage Bill.

Mr. Patel.

Mr. Patel presented the report of the Select Committee on the Hindu Marriage Bill which in effect was to defer its further consideration till the new council came into existence.

H. E. The Viceroy's Concluding Speech.

The Viceroy in declaring the session closed said:—It may be of interest to note that this is the last occasion in Delhi on which a Viceroy will preside over the Legislative Assembly. It is true that there is still a similar session at Simla at which I will preside over. This time next year when the reforms have been inaugurated by His Royal Highness the Prince of Wales the Viceroy will no longer be ex-officio president of the Legislative Assembly and his attendance at that body will be confined to certain formal occasions when he comes to deliver a speech to the assembly. I think that the Joint Committee when they came to the conclusion that it was desirable that the Viceroy should not preside over this assembly, probably came down on the side of the balances of advantage in favour of not presiding, but for myself I think it is to be regretted that the Viceroy will lose that opportunity of seeing the members in debate, the tone and temper of the members and coming in some way into personal touch with them, which his ex-officio presidency enables him to do and from that point of view I do regret for my successors that they will be deprived of that which I regarded as a privilege during my tenure of office as Viceroy. But I pass away from that because it is adjudicata. There are many things to be said in favour of a change as against it and I will only express what I personally regard that there will be certain deprivation of that personal touch between the Viceroy and members which has existed heretofore. Now you had a strenuous session and some of you will say that you have been worked harder than you have worked in your life so far. It has been a strenuous session in council and it has also been a strenuous session in committee and I feel sure that in looking back upon this session the Hon'ble members will say that it has been a session which has been marked by a spirit of goodwill and co-operation (hear hear). I know that I can say that from the Government point of view because all my colleagues have told me that in working with the Hon'ble members during this session they have found to their great delight that there was the spirit of goodwill and co-operation which I have just mentioned. Now I trust the Hon'ble members will carry away with them to their homes when they leave this capital city, that same spirit of goodwill and co-operation because we have still a great deal of work to do. We ourselves as Government has a great deal of spade work in connection with the Reforms. We shall still call upon many non-official friends for assistance in that respect and so if that work is to be done as I hope it will be done efficiently and will, we must rely on the spirit of goodwill and co-operation. But that spirit will exist not only amongst non-official members. It must exist in the districts and throughout India. And so I hope when the Hon'ble members return to their homes from here they will go out in a spirit of goodwill and co-operation, so that they may prepare the way for the advent of His Royal Highness the Prince of Wales. When he comes at the end of this year let nothing be said or done during these few months, which might jeopardise in any way the spirit of harmony which I hope will prevail at that time. You must remember that His Royal Highness will come not in any sense as a politician or a statesman completing the work which has been put through by statesmen but as representing His Majesty the King Emperor himself and therefore as His Majesty the King Emperor stands above and aloof from all party differences, all party questions and all party disputes, so I hope when His Royal Highness comes to set seal upon the policy which has been carried through he will find such an atmosphere of harmony and goodwill prevailing that no jarring note will in any way spoil his visit during his stay in this country. And so I bid you farewell and hope that you will now not only be able to do some work for India with regard to the question of reforms, but that when you are called upon to do so you will explain what I meant by these reforms in the parts of India where you may happen to live and that you will have that rest from your labour which I feel each non-official member who has been present here during this session will feel it his due and now I bid good-bye (Applause).

The Council then adjourned *sine die*.

H. E. The Viceroy's Bombay Visit. Preliminary Programme.

BOMBAY, March 23.

The preliminary programme connected with the Viceregal visit indicates that their Excellencies Lord and Lady Chelmsford will have busy three days in Bombay. The arrival in Saturday at the Victoria Terminus will be public and their Excellencies will drive in State to the Government House. During his stay here the Viceroy will receive informal visits from a number of chiefs, grant interviews, pay visits in the docks, sit for new town planning and housing schemes for city and textile and Fazulbhoy Mills. Lady Chelmsford will visit St. George and Cama Hospitals, Infant Welfare Centre, St. Joseph's Home and Nursery at Agripada, Seva Sadan attend public meeting of the Y. W. C. A. and gathering of Bombay Girl Guides. On Saturday night, their Excellencies will dine with Admiral and Lady Tothill on Board on H. M. L. "Highflyer". The Viceroy's other social engagement include a lunch at Orient Club on Sunday a Garden Party at the Willingdon Sports Club, and dinner at the Byculia Club on Monday. The departure from Victoria Terminus on Monday night will be private.

Madras Postal Association.

CALCUTTA, March 23.

The following was sent to the Hon'ble Mr. C. R. Clarke, Director-General, Post and Telegraphs, Delhi by the Postal Association, Madras.

Time scale without consideration length of service disadvantages to existing staff. Will aggravate discontent. Officials of thirteen years service will draw rupees thirty. Seventeen years service rupees forty. Twenty years service Rupees fifty. Pray calculation in fixing pay rupees five every year's service added to time scale initial pay even if Postmaster-General recommend adversely.

၂၆၂

వృత్తాంతములు

ఏప్రిల్ మాసం తేదీని పరీక్ష నిర్వహించును గురించి లాయర్ల సభయొకటి జరుపబడును.

పాటేషియా పొగయొడ ఆరువారములక్రయాణమునకు వెనుక బొంబాయిలో 21 వ తేదీ ఆదివారము వచ్చిపోయెను.

కుంబాలు గంధ్రగోళములను గురించి కాంగ్రెసు సంఘమువారు తమ రిపోర్టును కుక్ వారము నాడు ప్రకటించెదరటం.

ఆంధ్రులు తేజబహద్దరు సామ్రాజానికి ఆలహాబాదు హైకోర్టు జడ్జిపని యిచ్చిన మనగా వారు దీనికి సమ్మతించలేదు.

లైంసు ఆఫ్ ఇండియా క్రికెట్ సంఘం ధింకియండిన జర్నలిస్టు అగు ఎన్. ఎ. రాజాగారు బొంబాయిలో 22వ తేదీ సోమవారము ఉదయమున కాలధర్యము శొందిరి.

కలకత్తా హైకోర్టు చుట్టు నాయాధికారి సర్ బాన్సీ లాటు కాండల్ను వెలపు పుచ్చుకొనటచే వారికి బహుళగ సర్ అనుకోని చుట్టుకొను చుట్టుకొన్నాయాధికారిగ తని చేయవలెను.

బొంబాయిలో గవర్నరు మెంటు పించను పుచ్చుకొనుచుండినవారు సభచేసి ధరలు యెక్కువకుటచే తనిపించవలను కృద్ధిలేయవని రాజప్రతినిధిగారికి విజ్ఞాపనమును పంపుకొందురు. ఇందుకోసం యేర్పాడు.

అస్సాం వ్యాపారీ జిల్లాకు జడ్జిగా లైన్ ఎ. మెల్లెగారు పేజు ప. డి. ప్లాటును రెవెండు జాక్యును చంపెన్ను వ్యాజ్యములో వై జ్యోక్యును అతనియందు బద్ధదేవుడుగలిగి యుండెననియు ఆ జ్యోక్యును వై నతని చంపెననియు కనుగొని నేరస్థునికి రెండు సంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధించిరి.

బొంబాయిలో, పిల్లలమీద ఒకతాతాత్మక కాకాసిజు చూడకట్టుచుటలో బొ. బాయి ప్రభుత్వమువారి చర్యలుగలిగి చి చర్చించుటకు బొంబాయి కార్పొరేషన్ వారిచే 26-వ తేదీ గురువారము ఒకసభ జలుపబడును. కాకాసిలర్ల అనేకులు ప్రార్థించి ఏకమనస్కులై తోడినందున ఇట్టిసభను జరుపదమైంది.

బంగాళము తియోసాఫికో కాకాఫరెన్సుయొక్క ప్రభు సమావేశము గత శనివారము ఆదివారములందు మిడ్నూల్ లో జరిగెను. అచ్చట మిస్సెను లెంటు లెంటును మిన్ విల్కెన్ సభాభ్యుత్తర జరిగెను. నానాకాఖు తియోసాఫికో మెంబర్లచేత ఉత్తర్యాసములు ప్రసంగములు జరుపబడెను.

అలహాబాదులో ఏప్రిల్ నెల 6 తేదీ మొదలు 18వ తేదీ వరకును మహాత్మా గాంధీగారి ఆలోచనమేరకు చేయ నుద్దేశించి. జలియోవాలాబాగు మెమోయల్ ఫండు కొరత ఇంటింటికెల్లి జనులు వైకము కనులుగలవారు వారంభించిరి. 28వ తేదీ వై ఆదివారము లాలా లబ్బట్ రాయగారు అలహాబాదును చూడవలెరటం.

నాగపురమునందు ప్రకటితమగుచున్న మహారాష్ట్ర యను కత్తిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:— రాజధానిగిరిసంస్థానములో నమ్మక కట్టిన వారికి తోడ్పడుటకు క్షుటచేసికట్టును గురికి ప్రవాసశిక్ష విధించిరి. తొలిటికలు ఏజంట్లు ఇట్లు ఉత్తరవు చేసిరి. సభ్యరాష్ట్రముల ప్రభుత్వమువారు రాయుత్తరువులను కర్దుచేయుటచే ఆ ప్రవాసశిక్షలు తరు యిద్దకు వచ్చి యుండిరి.

కాస్మీరములోని గవర్నరుగారి సహాయకన్యగి మహాత్మా తియోసాఫికో విజయ గల గుండుసామానులను తాను అమ్మి ఆద్రోపుచున్నాడను ఉత్తరయోగపరమోన్నందున తాను చేసిన సమ్మత ద్రోహమునకై స్వీల్లాని పోలీసుమ్యాజిస్ట్రేటుచే కేసు నడుపబడు చూడవలెను. అందుకు చుట్టయి ఒత్తుకొనెను. మ్యాజిస్ట్రేటు ఆదానా తీర్మాన మయ్యెనరకు అతనిని ఖాయిదాలా నుంచెను.

పూనా కంటోన్మెంటులోని అచ్చుకరైన రెండు నీటి మాలలో నొకటి యగు ఎం.వై. సి.నీమా 21 తేదీ ఆదివారము రాత్రి 11 గంటలకు నిప్పులుకొని దగ్ధమయ్యెను. చాలా సామానులను క్రమము నశించిరిగని నీటి యొర్ర సాధనల సహాయముచే నిప్పురుట్టకు ముంజే ఆ కట్టడము యావత్తును దగ్ధమయ్యెను. ఆ సామకళాల పూనాలో ఫోటో గ్రాఫరుగా నుండిన ఎన్. డి. మూర్తుగారి భార్యయగు మిస్సెస్ మూర్తుగారిది. ఆ సామకళాలను ఫైర్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ చేయలేదు.

ఓ. అమ్మడే తన్ని చాటిసామెలు చూడూరు గారి అభ్యుత్తరక్రింద కన్నుమరు భారా మన్సిల్లిబ్బు కట్టడములో 19వ తేదీ సాయంత్రము 4 1/2 గంటలకు ఒక సభ జరిగెను. అందులో ఖిలాఫత్ కమిటీగురించి కొన్ని తీర్మానములు చేసిరి. ఆ తీర్మానమును గురించి వై ప్రాయిగారికిని జనరల్ ఖిలాఫత్ కమిటీ ప్రెసిడెంటుగారికిని తంతివార్త నందిరి. అది నమన బొత్తిగా చనిపాటు లన్నియు మునివేసి బహిరంగ మైదానులో ప్రార్థనల జరిపిరి.

కలకత్తా, మార్చి 22-బంగాళ రాజధాని ముస్లం లీగుయొక్క నం క త్వ గో త్వ న ము 21వ తేదీని జెన్నూరి లో జరిగెను. మాత్రమే అబ్దుల్ కరీంగారు సభాభ్యుత్తులుగా నుండిరి. గ్రామముల ఆకర్షణములు నుభాభారవిషయములు మొదలగువాటిగురించి జరులకు పట్టికట్టలను బోధించుటలో తగు సమర్థుల సేర్పరచునట్లు తీర్మానింపబడెను. నిర్బంధావసరమగుచు మహమ్మదీయులను నిర్బంధమునండి విడిపించుట యు అర్హుల అప్రకు ప్రెస్సు అప్రకు కొట్టి చేయుట ల గురించి వారు తొందరపడిరి. ఖిలాఫత్ సమస్యను పూర్తి పరీక్షావసరము వారు జడవలేదు. 19 తేదీకి వెనుక మహమ్మదీయులు ప్రభుత్వమువారిని ఏకమయి మందును వేడికొనకూడ దను స్థిరమై కట్టుదలతో నుండవలసినదని అగ్రానసాధితరీ చెప్పిరి.

లక్నో క్రిస్టియనుకాలేజి భవనమునకు ఆదివార ముదయమున నిప్పులుకొనినెను. ప్రతి గదియందును పొగ క్రమ్మకొనియుండెను. అగ్నిమాది అగ్ని వ్యాపింకమంద విద్యార్థులు మున్నగువారు చేసిరి. దుర్భాగ్యుల తనలో తగులబెట్టిరి కాలేజి అధికారుల కనుమానముగ నున్నది. నూరు రూపాయలకంటె యెక్కువ నష్టము కలిగియుండెను. ప్రస్తుతము మెట్రిక్యులేషను పరీక్ష జరుగుచుండెను. విద్యార్థులకు ఇబ్బంది కలగమంద అ సరితును ప్రామాణ్యము చూడలో జరిపిరి.

కర్నూరిని మాత్రమేజిన్లు లక్నోలోని ముగ్గురు రైతులను మెదమన్సిల్లి విచారించి ఉరిశిక్ష విధించెను. ఆరిని తనమును గమతీ నదిలో పారవేసికట్టు చెప్పుచున్నాడు. నదిలో యెనుకలు కనిపించెనట. నేరము దుజువుకాలేదని జ్యూరివనలు కమ్మినవరుగారు వారి ముగ్గురిని విడుదలచేసిరి.

పాండిచేరివార్త:—అరవిందముగారు గారిచే పరీక్షింకబడుచున్న 'ఆర్య' అను తక్కు విచారణ ప్రతికట సహాయకులగు పిల్లర్ రిచ్చర్డుగారును, మ్యూడం రిచ్చర్డుగారును జపానునండి బయలుదేరి ఏప్రిల్ ఆరంభమున పాండిచేరికి రావోయెదరు.

పాండిచేరి గవర్నరుగారు గతవారమున యానాంకు ప్రయాణమైపోయిరి. వారు సింలాకు వెళ్లి అచ్చట వై ప్రాయిగారితో చంద్రనాథుడు యానాం విషయమును గురించియు పాండిచేరిని చుట్టుత్రక్కలు వెంచుటకు గురించియు చర్చించురు.

వైండి ఇండియాలోని నేమనలోమి కై సంకరము చేయబడిన మొత్తము రెండు టులియకల ప్రాంతలకు వై బడియున్నది. ఒక రూపాయకు సమానము. అయిదు ప్రాంతలును ముక్తిపిరిమిడి పెంట్టియుగా మడింపు చేసి యున్నాడు.

ఈ 21 తేదీని పోలాపూరు నమ్మకరల ప్రారంభమయ్యెను. పోలాపూరు కంపెనీల మిల్లుల నేత గాంగ్రు తరు ఫోరెకొను కట్టుకొని కొట్టిరి. మరునాడు స్పీస్సింగు తని వాంగ్రు తని నిలిపివేసి అదివంతయు అచ్చటనే యుండునటుల పట్టకట్టిరి. ఆ మరునాడు తక్కిన మిల్లుల వాంగ్రందరును ఈ విధముగ న నమ్మకట్టిరి. ఈ నమ్మకట్టినవారు స్పీస్సింగు మాత్రమే. కుక్ వారము పనిపాటులు నిడచుకొనే రిసమై నందున తని వాంగ్రందరు ను బయట పోయిరి.

మందు పాచ్చు రిక గా పని వాక్కిని యని తికిరమ్యుని పిలిపించిగాని తనివాండు తాను నమ్మకట్టి యుండిన ఆరువారములకు తమకు కూలీలియ్యవలసినదనియు, వారు ఒత్తుకొన్న ఒక సంవత్సరమునకు మారుగా రెండు సంవత్సరములకు బోసన్ వైకము ఇయ్యవలసిన దనియు, త్రోసివేసిన నమ్మకాదులతో చుట్టులను మరల తనికే పెట్టుకొనవలసిన దనియు కోరిరి.

ప్రస్తుతము తిలకు గాడు డిల్లీ కంగ్రెసునందుండిరి. వారి గౌరవాధ్యక్షు పురజనులు పురపినులందు ఊరేగింపుజరిపి జనానా ఆనుకట్టి సమీపమున 7000 మంది ప్రజలు చేరి వారు భారతవర్షమునకు చేసినయండిన నేమకు వినులించుచు, హిందీ భాషయందు ఒక విసలిప్రమును చదివిరి. వారందరికిని ఉత్తిరిరిని ప్రత్యుత్తరములు చెప్పి సంస్కరణమువలన ఎంత ప్రయోజనము కలగగలదో అంతవరకును ప్రజలు దానివలన లాభమును పొందుడని వారిని హెచ్చరించిరి. ప్రజలు ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడవలెను. ప్రజలు చక్రవర్తిగారియందు మాత్రమే భక్తివిశ్వాసములను కలిగియుండవలెను. అట్టి స్థితి యందు నిరంకుశాధికారవర్షమునకు తోడ్పడవలయునని చెప్పి గూడెను. నిరంకుశాధికారవర్షము ప్రజలకు తోడ్పడవలయునని కూడ కోరిరి. ఆ తోడ్పాటు పరస్పరములు ఉండవలయునేగాని నిరంకుశాధికారవర్షము ప్రజలకు తోడ్పాటు చేయవలయునను మిమచే ప్రజలయందు అది ఇష్టమునారము అధికారమును చెలాయించుమంద చేయవలయును. భారతీయులకు తమ చేకమును తాను పాలించుకొనుకత్తి గలదని మనము లోకమునకు చూపుచుండవలయును. ఇట్టి విద్వాండుజేకములందు ఆందోళనము పెచ్చుపెరిగి యున్నది. అటుకుంటి తరుణము ఒక కలబ్రాచుందు ఒకసారికంటె ఎక్కువ రాక పొవచ్చును. ఇట్టి మహాందోళనకాలమునకే భారతీయులు తమ గౌరవభారములకు తగిలట్లుగా తమ కోరికలను క్రుశగరచిన యెడల తనకు సహజముగ లభించవలసిన హక్కులను పొంది తీరును. కాని ఇప్పుడు ఏవో సంస్కరణములకు ప్రసాదిం చి రని ఊరకు న్ను యెడల అప్పటికి లోక వ్యవహారములు చక్కబడి భారత వ్యవహారముల వెర్షురును వినిపించుకొనరు. ఇట్టి తరుణము పొవును. భారతవర్షమునకు అన్నమాకాదా యను నిధాంతమును విరుద్ధించుకొనుచు యుండును. నివిల్ సర్వము ఉద్యోగులు సమర్థులేకని క్రమానేకమై దెప్పుచును యజమాని పరాధికారమును స్వీకరించునట్లు అను విశ్వాసుడెను. ప్రజలయందు భేదాభిప్రాయములను కలిగించి, సర్వాధికారము చెలాయించుటకై ప్రకరించును. బ్రాహ్మణబ్రాహ్మణజేరివిభేదము ఎక్కువ గల ఈ చెన్నరాజధానియందు ఇట్లు వారాచరించుటకు విజయలను. ప్రజలందరును సంగతి సందర్భములకు వివేకముతో నాలోచించి ప్రజలు తమ ఓట్లను సభ్యుల కియ్యవలయును. అంగ్లానా మ్రాజ్యమందలి ఇతర రాష్ట్రములలో తుల్యమైనవక భారతీయులకు గూడ సంప్రాప్తింపవలసిన ప్రజలు ఆందోళనము జరుపుచుండవలయును. హిందువులైనను, మహమ్మదీయులైనను కై ప్రభులైనను, వారందరును కలిసి మార్పునేరకు చేయవలెను. ఢిల్లీకి కాననసభ్యత్వము నీచువలయునని సభకుండు తీర్మానించిరి. సభ్యత్వపదవులకు నిర్ణయించుటలో తమ కష్టముఖులను ఇంగ్లండునందు నివేదించుటకై సభవారు వచ్చుట గారికి అధికారము నిచ్చియుండిరి.

హిందూదేవైశ్వర్య చరిత్రము.

క్రీశమేకచంద్రకృగా "ఎకవామిక్కుహిస్టరీల" పీఠికలకు ఇది తెలుగు కిద్దురు పూర్వకాలమున మంచిస్థితిని నుండిన చేతికృతులు నశించి పోవుటకును, తన్నులు ముప్పుని సంవత్సరములకు నెకకడదె సవరణ చేయువలెను రైతులు నిరాధారలై దిక్కులేని వారలై ఉండుటకును, దేశమున అప్పుడక్కడు కరవులు వచ్చుటకును, ఆ సమయముల బాగుగఁ బండిన రాజ్యములందుండి భాష్యమును కొనలేక జనులు దరిద్రులై ఉండుటకును, ఈ మొదలైననానికఁ గారణములును, రైతువారి నెటిల్ మెంటును, జమీందారి నెటిల్ మెంటును గల భేదములచే జనులకు కలుగు లాభనష్టములును, పంచాయతీ సభలు లేమిచే జనులకుఁ గలుగు నష్టములును, హిందూజేత దాద్ర్యస్థితికి కారణములును, ఇరువు ర్నింకబడినన్నది. ప్రతి ౧-కి నెల అ. ర. తపాలా ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

కల్పకొముది:—ఇది తేదీలో ఇనుదగల చిన్న తెలుగు నిఘంటువు. ప్రతి ౧-కి రూ. ౧. తపాలాఖర్చు వేయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, చెన్నురేరి.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు చరమావధము

వల న్యలము

తల నొప్పులకు
వేరు పొందినది.
గుణము లేకుండిన
మీ వైకము మీకు
ఇయ్యబడును.
వనమూలికలచే
చేయబడును.
సువాసన గలది.

గుణ మధికము

వంచభాషను
చూచి కొనిన
మోసముండదు.
ఒకసారి వరిక్షించి
చూడుడు.
చక్కని ఉప్పితో
వెల గం అణాలు.
అన్ని దుకొణముల
లోను దొరుకును.

అమృతాంజనము డి పో.

6, తంబుకెట్టి పిళి, మదరాసు.

109, ప్రభో కోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి

మిక్కిలి ప్రశస్తిపై నవరిమళద్రవ్యము

ఓ లో దిల్బ హారు (విజ్ఞప్తి)

నరిమళద్రవ్యముల కన్నిటికి నిది రాజు

ఇండియాలో కేవలము నది అన్ని ప్రదర్శనములందు చాల
వందలమంది ప్రశంసా పత్రములు నియోజింపినది.

దీనిలో సారాయి సంబంధ మేమియును లేదు గాన ఆచార
వలంబుననుండ దీనిని నిరభ్యంతరముగ వనయోగింపవచ్చును. కలు
విభజనలకు పుష్పముల నువ్వారన దీనియందు గలదు. ఒకటిరెండు
చుక్కలు వేయబడుచున్నది వేసిన చాలును. అప్పుడే లోనితెచ్చిన
పుష్పములను బ్యాపించు నరిమళముతో నరిమళ మహిమియుగ
బ్యాపించుచుండును. దీని మహిమను నిలననంతరాలము మరల
విశదీకరించుటకు నిలువదు. పెద్దపైజా (అర అవున్సులు) రు 2-0-0
చుక్కపైజా రు 0-12-0 చిన్నపైజా రు 0-8-0 పి.పి. చార్జీ రు 0-5-0.
మిష్టానునందు దొరకనిచో క్రింది సోల్ ఏజంట్లకు వ్రాయును.

అండ్లో ఇండియాను డ్రగ్ అండు వెమికల్ కోంపెని,
(D 136 W 100) 155 బాన్సువిసిడు, బొంబాయి.

మీ బాయిలరు

నిశ్చయముగా వనిచేయవలెనను “ఇంగ్లీషు బాయిలరు కామెర్సెయిల్”ను
యువయోగింపవలయును. దాని నువయోగించిన బాయిలరు త్రుప్తవృత్తి పొక్కులు
పొక్కులుగా లేచి చుడిపోకుండుటయే గాక పెరిట్లెక్కుకు చక్కని మెరుగు
నిచ్చును. ఇవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్త పట్టుకుండగను శుభ్రముగాను
నుంచును. ఈ కామెర్సెయిల్ యువయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు
చుడిపోకుండ ఎప్పుటి కప్పుడు క్రొత్తవారివలె నుండును.

దానియొక్క యువయోగమును గురించియు ఫలమును గురించియు లసలు
యేజంట్ల వ్రాయవలయును.

5 గాలనులుగల రము 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు.

తపాలపెట్టె నం 553 రు

389

మదరాసు

(వై కామెర్సెయిల్ గోరువర్షము ఈ చక్రికపేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

లోక

గర్భాశయ రోగనివారణి:— శ్రీలకు గలకు
ఇందుకుల ఒకటి కాకుండుట, అకాలబిహిష్టి, మెలకాన్తి
గాను, తక్కువగానుపోవుట, కునుకురోగము, సంభాసనాన
రక్తహీనత, మలబద్ధకము, మూతికావారము, కీళ్లనొప్పులు,
ఆరకాళ్లు, ఆరచేతులు చుంటు మొదలగు శ్రీ మర్మవ్యాధి
లను కుదుర్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 8-0-0.

చిన్నది రు. 1-10-0

అమృత

రక్తశుద్ధి వ్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధ
కము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, శుభా
వ్రణములు, ముఖసంకటములు, నిస్సత్తుక, కడుపులో మంట
మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరములను కాంతి
మలమునకు తేజస్సును యిచ్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 8-0-0.

చిన్నది రు 1-10-0.

అరక

జ్వర నివారణి బుడ్డి 1-కి రు. 1-8-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల,
88, పోలీసుకమిషనరు ఆఫీసుకోడ్డు, ఎరుంబూరు, మద్రాస్.
186

త్రాంతి:— 9, బందన పిళి, మదరాసు.

పాశ్చాత్య వేంకటాచలవణికులవారి
ఆయుర్వేదీయ సిద్ధావధములు.

1. లక్ష్మీవిలాసరసము:— లక్షోపలక్షల స్నేహకోశము
ఈ లక్ష్మీవిలాస రసములను నిరోధింపవచ్చును. ఒకే
రసం లక్ష్మీవిలాస రసముగల సీసా తయారయ్యెను మంజుషీ
స్నేహక విశ్వోత్తమమైన సిద్ధావధము నిరోధింపి తేజస్సు
కాంతి సంపాదనకు బల్యుగలదు. నిరభ్యంతరము, మూత
బాధల బద్ధులను, శక్తి హీనులను మొదలగునవి రక్తక గుణ
పురుగు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇంచా. (324-302)

2. శ్రీనివాసరసము:— స్నేహకరము, సంపాదన శక్తి
సాధనమును చుండును. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇంచా.

3. వైశ్యావనానము:— దీనిని నేనింపవచ్చుచి మండిత
మూత్రమును, కట్టిక (కలరా) కాంతిలేని, కీళ్లనొప్పు, అజీర్ణ
లేదులు నులును కాగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇంచా.

4. కాంతుభోదకము:— విషలక్షణ బలకాశి; తియ్యని
దును. నందము, మలబద్ధము, అజీర్ణత, కృశత్వము, కను
పుష్పియండుట, ఆకలిలేకుండుట మొదలగునవి నులును
తియ్యని పుష్కలవారగును. సీసా 1-కి 0-12-0 5-కి 1 ఇంచా.

5. లోకామనూహర కస్తూరిమాత్రము:— విషలక్షణ కుశ

స్థు ముదిరినవారికి, బాలింతలకు ఉత్తమముగా
కాది. నందము, కడికెము, దగ్గు, అజీర్ణము,
కీళ్లనొప్పు, పొర్లునామూత్ర, మలబద్ధం, జ్వ
రం, చతివర్ణము, దుర్బలము మొదలగు లుం
కనశీక రోగములను నులును చేయును.

250 మూతము గల సీసా

0-4-0

శుభాము కచ్చతో 5-కి 1-8-0

5-కి 12-8 2-18-0

5-కి 25-8 8-8-0

(వై కామెర్సెయిల్ గోరువర్షము ఈ చక్రికపేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

శ్రీ సీతా రాధ వైద్యశాల, మైసూరు.

(1914)

Printed and Published by K. Nageswara Rao, at the Andhrapatrika Press, 7, Thambu Chetty Street, Madras.

29

29